

CVETJE

z vrtov
sv. Franciška

Časopis
za
naše verno
ljudstvo
zlasti
za ude tretjega reda.

S privoljenjem cerkvenih in
redovnih oblasti izdaja
franciškanska provincija sv. Križa.

XLII. tečaj.

3.-4. zvezek.

V Ljubljani 1925.

A. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Vsebinska 3.—4. zvezka.

	Stran		Stran
Bog Sveti Duh	33	Spomini iz misijonskega življenja	53
Rimski papeži in tretji red	36	Dopisi	60
Asketična šola ali vadnica popolnosti	41	Razgled po serafinskem svetu	62
Spoved in obhajilo tretjerednikov	48	Priporočilo v molitev	63
Častljiva .Františka Marija, devica tretjega reda sv. Františka	51	Zahvala za uslišano molitev	64
Blažena Evfrozina iz Borgia, tretjerednica	52	Darovi	64

„Cvetje“ izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. — Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Na znanje! Vsled nekih zaprek, za katere naprej nismo vedeli, se je izdanje novega tretjerednega molitvenika zavleklo. Upamo, da bo okoli velikonoči gotov. Natančne cene ne moremo povedati, ker je še ne yemo, pa mislimo, da mu cena v usnje vezanemu ne bo čez 25 Din., nevezanemu ne čez 12 Din.

Kedo bi založil „Življenje svetnikov, blaženih in nekaterih častljivih treh redov sv. Františka“? Kratko življenje za vsaki dan v letu, oblika mala 8°, z molitvijo iz brevirja, a brez nauk, za vsakega svetnika po dve strani. Spisal P. Alfonz Furlan v Novem mestu.

Op. u red n. Po našem mnenju bi bilo treba založiti v tiskarni najmanj 40—50.000 Din. in potem knjige v denar spraviti. Če se kdo tega loti, naj se ne obrača na nas, ampak naravnost na p. Alfonza Furlana v Novem mestu.

Književnost.

G. dr. Mih. Opeka je izdal deseti zvezek svojih temeljnih govorov: **Zgodbe o človeku**. Dvajset govorov za smer življenja. V Ljubljani 1925. Založila prodajalna K. T. D. H. Ničman. Knjiga obsega 204 strani in stane 28 Din, po pošti 1:50 več.

Z nova priporočamo knjigo: **Pri Najboljšem Prijatelju**, spisal Fr. Bernik, župnik v Domžalah. Samozaložba. Knjiga obsega 276 strani in govori o presv. Rešnjem Telesu, sv. maši in sv. obhajilu, presv. Srcu Jezusovem itd. Pisana je poljudno in za vsakega razumljivo. Kedor jo bo vzel v roke, jo bo rad do konca bral in se ogrel za ljubezen do Jezusa.

Lani je izešla knjiga Sv. Marjeta M. Alakok, popis njenega življenja in molitvenik. Dobite jo pri Ml. Marijini družbi pri Sv. Antonu v Slov. gor. in stane 20 Din. Ker knjige nismo v roke dobili, jo naznanjamo sè skrajšanim naslovom.

Tretjeredne vaje za januar in februar 1925.

Ljubljana: M. shod: 15. marca, 19. apr. ob polu 5 uri pop. — Pođuk za novince: 22. marca, 26. apr. ob 4. pop. — Odborje seje: za moške po navadi, za ženske: 8. maca, 13. apr. ob 4. pop. — Duhovne vaje bodo: I. 2.—5., II. 26.—29. marca,

Bog Sveti Duh.¹⁾

Sv. katoliška Cerkev skazuje Bogu Sv. Duhu prav posebno čiščenje. Z Bogom Očetom in Sinom ga enako časti, kliče na pomoč in poveličuje. Njemu na čast je vpeljala binkoštni praznik in ga obhaja s postom na vilijo in s celo osmino, po tem prazniku imenuje skorej polovico nedelj v letu. Sv. Duha se spominja skorej v vsaki cerkveni pesmi; v duhovnih molitvah se v tretji uri vsaki dan obračajo vsi duhovniki in redovniki posebej na Sv. Duha. Predno se loti kakega važnega dela, kliče Sv. Duha na pomoč n. pr. v začetku misijona, duhovnih vaj, sinod, zborovanj itd. s cerkveno pismijo: „Pridi Stvarnik Sv. Duh“ in z molitvijo: Bog, ki si srca vernih po razsvetljenju Sv. Duha učil... Predno posveti kako cerkev v hišo božjo, kakega mašnika, škofa, predno blagoslovi opata, ali krona in mazili kralja vselej se najprej obrne na Sv. Duha. Pred pridigo in krščanskim naukom prosi Sv. Duha za razsvetljenje in moč; ravno tako tudi pred sprejemom v tretji red, pred obljubami in pred vsakim shodom in posvetovanjem.

Sv. Cerkev kaže s tem, da ima veliko zaupanje na pomoč Sv. Duha. Tu se nam pa nehote vriva vprašanje: Zakaj mi sv. Cerkev tako malo posnemamo?

Brez dvojbe častimo Sv. Duha veliko premalo zato, ker smo v mladih letih premalo slišali o Sv. Duhu in njegovi moči in njegovih darovih, ali če smo slišali, smo te nauke premalo razumeli in nas niso navadili, da bi bili po njih življenje vravnali.

Naj naslednje vrste vsaj malo pripomorejo k večjemu in bolj gorečemu čiščenju Sv. Duha, da vstrežemo želji sv. Cerkve: Enaka čast in slava Bogu Sv. Duhu kaker Očetu in Sinu!

Kedo je Sveti Duh?

Sv. Duh je tretja oseba presvete Trojice, pravi Bog kaker Oče in Sin, je večen in ima isto naturo in isto bistvo z Očetom in Sinom, je popolnoma enak po moči in večnosti in vseh lastnostih Očetu in Sinu; zato je povsod

¹⁾ Po P. H. Müller Heilig-Geist-Büchlein priredil P. Andrej Golob.

pričujoč, je vsemogočen, neskončno dobrotljiv, vseveden itd. Sv. apostol Janez piše: Trije so, ki pričajo v nebesih Oče, Beseda in Sveti Duh in ti trije so eno (Jan. I. 5, 57). Vsi trije so en Bog, njihova slava je enako velika, njihovo veličanstvo enako večno. Sv. Duh ni narejen od Očeta in Sina, on ni niti vstvarjen, niti rojen, ampak izhaja od Očeta in Sina od vekomaj nobena treh božjih oseb ni preje ne pozneje, nobena ni večja ali manjša, vse tri so enako večne, enako velike. Sv. Duh se razlikuje — tako uči rimski katekizem — od Očeta in Sina v tem, da izhaja od obeh ko vzajemna ljubezen. Zato pripisujemo Njemu posebno dela ljubezni, zlasti posvečenje. Sv. Pavel pravi: Ljubezen božja je izlita v naša srca po Sv. Duhu, kateri nam je bil dan (Rim. 5. 5). Sv. Duh se razodeva posebno ko Oseba ljubezni, dobrote, veselja in večne blaženosti.

Zakaj se imenuje tretja božja oseba Sveti Duh?

Ime „Duh“, „Sv. Duh“ se more tudi obema drugima osebama v božanstvu pridevati, ker imate tudi oni duhovno in sveto naravo. Sv. Avguštin meni, da se to ime ravno zato, ker je samo na sebi obema prvima osebama primerno, prav na poseben način prilega tretji božji osebi, ki je skupna vez obeh. Tretja oseba je ravno izraz in pečat duhovne edinosti, katero imata med seboj Oče in Sin ko en Duh.

Tretja božja oseba se nadalje še iz sledečih razlogov imenuje Sv. Duh:

1. Ker so nji naš božji Odrešenik in tudi aposteljni to ime pridevali. „Učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Sv. Duha“ (Mt. 28. 19). Trije so, ki pričajo v nebesih: Oče, Beseda in Sveti Duh in ti trije so eno“ (I. Jan. 5. 7). Tako imenujeta Sv. Duha tudi sv. Pavel (II. Kor. 13. 13.) in sv. Peter (I. 1, 2).

2. Da naznanjamo posebno delavnost tretje božje osebe z ozirom na naše posvečenje. Dasiravno je posvečenje, kaker so vsa dela na zunaj vsem trem osebam skupna, se vendar posvečenje tretji osebi posebno pripisuje, kaker prvi stvarjenje in drugi odrešenje. Sv. Duh je namreč delivec vseh milosti, katere vodijo k posvečenju. On je tudi, ki nam podeljuje duhovno življenje milosti. S pobožnim in hvaležnim srcem moramo priznati, da so nam vsi darovi in vse dobrote, ki nam jih Bog daje, podeljene od Sv. Duha. (Rim. katekizem).

Tretja oseba se imenuje „sveta“ ali celo „svetost božja“ in „svetost Očeta in Sina“, ne kaker bi bila Oče in Sin še le po Njem sveta, ampak zato, ker oba po Njem Svojo svetost razodevata. „On je cvet in vonj svetosti Očeta in Sina, kaker je On cvet in vrhunec Njunine duhovnosti.“ (Scheeben, *Mysterien* 1, 96).

Zakaj naj Boga Sv. Duha prav goreče častimo?

Besede „prav goreče častimo“ pomenijo, da naj Boga sv. Duha ravno tako pridno častimo in molimo, kaker Boga Očeta in Boga Sina — ne bolj in prav nič manj.

Častimo ga pa zato, ker On sv. Cerkev uči, posvečuje, vlada in vodi do konca sveta, in ker smo ko otroci te sv. Cerkve od Njega nepreštete do-brote prejeli in jih še vedno prejemamo.

Sv. Avguštin pravi, da je Sv. Duh duša cerkve. Sv. Duh jo je po svojem prihodu oživil, on jo posvečuje po svetih zakramentih, jo razsvetljuje po svojih navdihovanjih, jo tolaži s svojo ljubeznijo in jo varuje po svoji vse-mogočnosti pred vsako zmotō. Brez njega bi ne bilo nobenih mašnikov in škofov, nobenega nezmotljivega učenistva, nobenih zakramentov, nobenih svetnikov, nobenih milosti.

Bog Sv. Duh je, ki je naredil našo sv. Cerkev za steber in temelj re-snice, tako da je peklerska vrata sē vso svojo silo nikoli ne bodo premagala.

Blizu 1900 let je preteklo od prvega binkoštnega praznika, od tistega milosti polnega dneva, ko je Sv. Duh na čudovit način, v podobi ognjenih jezikov na sv. Cerkev sam doli prišel. Odsihmal je na milijone zelo močnih nasprotnikov proti katoliški Cerkvi v raznih časih nastopalo, da bi ji drago-cenost resnice vzeli in jo vničili. Pa kaj so zamogli? Nič. Vsi so se brez-vpešno bojevali. Vsi so sramotno podlegli, katoliška Cerkev je pa izešla iz vsakega boja slavno zmagujoča in ojačena. In zakaj? Samo zato, ker je Bog Sv. Duh sv. Cerkev sē svojo vsemogočnostjo varoval in branil. Kako veliko zahvalo je torej sv. katoliška Cerkev Bogu Sv. Duhu dolžna! In ž njo tudi mi! Ali ni torej prav, spodobno in pravično Boga Sv. Duha prav goreče častiti, spoštovati, moliti?

Bogu Sv. Duhu se imamo zahvaliti, da smo otroci sv. Cerkve in da smo deležni milosti odrešenja. Ta neskončno usmiljeni delivec milosti nam je pri sv. krstu nadnaravno življenje milosti podelil in je v tvojem srcu tako čudovito lep tempelj napravil, „da bi se zastonj trudil, če bi hotel lepoto tega tempelja milosti popolnoma razumeti“ (Sv. Terezija). Ta neskončno ljubeznivi Sv. Duh se je z Bogom Očetom in Bogom Sinom v tvoji duši nastanil in te je tako sē svojo pričujočnostjo in svojim notranjim bivanjem na poseben način božje svetišče naredil. Ta božji Tolažnik te je v sv. birni okrepčal in te sē svojimi sedmerimi dragocenimi darovi močnega napravil.

In Duh milobe in usmiljenja nam je po storjenem grehu odpuščenje in nove milosti podelil v sv. zakramentu pokore. On deluje v naši duši po sv. obhajilu in nas poživlja in kreпча v drugih zakramentih. Recimo na kratko: večnemu viru vseh milosti, Sv. Duhu smo zahvalo dolžni za vsako tolažbo, vsako razsvetljenje, vsako moč duše, za vse milosti, katere smo prejeli. Za kako velike in obilne dobrote se imamo torej Bogu Sv. Duhu zahvaljevati! Četudi je naš božji Odrešenik po svojem britkem trpljenju in grenki smrti božjo jezo potolažil ter nam silno obilne milosti in zasluženja zadobil, bi nam vendar vse te milosti in zasluženja pri vsem tem nič ne pomagale, ako bi jih nihče našim dušam ne podelil. Ali kaj bi na smrt bolnemu človeku pomagalo, če bi mu pripravili sicer najboljše in najkrep-kejšo zdravilo, ako bi mu je pa ne dali? Ravno Sv. Duh je pa, ki nam in vsem ljudem podeljuje neskončno dragocene milosti, katere nam je Jezus Kristus zaslužil, za kar bodi na veke zahvaljen.

Če vse to premislimo in dobro prevdarimo, ali ne bomo prisiljeni reči, da je zelo primerno in pravično obračati vso pozornost na goreče češčenje Sv. Duha, ki nam je skazal in še vedno deli neskončno večje in mnogoštevilniše dobrate, kaker naš skrbni zemeljski oče in dobra telesna mati in ki nas je ljubil in nas še ljubi z nerazumljivo božjo ljubeznijo. Čut hvaležnosti zahteva, da častimo Sv. Duha nič manj ko Boga Očeta in Boga Sina, pa mnogo bolj ko vse ljubljene svete zaščitnike in pomočnike v nebesih in tudi bolj ko Mater božjo, ki je sicer prva za Bogom, Sv. Duh je pa Bog. Hvalevredno je češčenje Matere božje in svetnikov, bogoljubna je ta pobožnost, toda če častimo nje, ki so posvečeni, moramo še neskončno bolj častiti in ljubiti Njega, ki jih je posvetil — Sv. Duha.

(Dalje prilh.)

P. MAVRICIJ O. CAP.

Rimski papeži in tretji red.

Menda nima nobena cerkvena organizacija toliko nasprotnikov, kaker jih ima tretji red sv. Frančiška. Ne samo brezverci in slabi kristijani, ampak celo tisti, ki bi se morali za njega ogrevati in od katerih bi človek po vsej pravici pričakoval, da ga bodo sè vsemi močmi branili, pospeševali in ljudem priporočali, še celo ti so mu večkrat tako zelo nasprotni in sovražni, da ga ob vsaki priložnosti ponižujejo, v nič devajo in kažejo svojo mržnjo proti njemu.

Toda tretji red ima tudi svoje prijatelje in zagovornike. Med največje prijatelje in najboljše zagovornike tretjega reda moramo prištevati rimske papeže. Nič manj kaker 30 papežev se je zavzemalo za tretji red in je izdalo v njegov prilog nad sto apostolskih pisem. Preobširni bi bili, če bi hoteli naštevati vse tiste papeže, ki so v svojih okrožnicah tretji red zagovarjali in ga prav toplo priporočali. Ogledati hočemo samo tiste papeže, ki so si pridobili za tretji red posebno veliko zaslug in so bili tretjemu redu izredno naklonjeni.

Gregorij IX. (1227—1241).

Ob ustanovitvi tretjega reda je bil vrhovni poglavar katoliške Cerkve papež Honorij III. Ta je izkazal sv. Frančišku več uslug: dovolil mu je porcijski odpustek, ustmeno je potrdil njegov tretji red in odločil je kardinala Hugolina za zaščitnika njegovih treh redov. Poleg tega je izdal o tretjem redu dve priporočilni pismi. Zato zasluži, da se ga Frančiškovi duhovni otroci s hvaležnim srcem spominjajo.

Njegov naslednik na papežkem prestolu je bil kardinal Hugolin pod imenom Gregorij IX. Vladal je katoliško Cerkev od leta 1227. do leta 1241.

Že ko kardinal je podpiral sv. Frančiška pri ustanovitvi tretjega reda in mu dajal nasvete, kako naj sestavi vodilo ali redovna pravila za tretjerednike. Ko papež je odločno nastopil za pravice tretjerednikov. Tretjeredniki po zapovedi vodila in ko pravi redovniki niso hoteli posvetnim knezom in grofom prisegati zvestobe in opravljati vojaške službe. Knezi in grofi seveda niso hoteli tretjerednikom priznati pravic redovnih oseb in so jih sè silo priganjali k vojaški službi. Tretjeredniki so se obrnili na papeža in so ga prosili, naj posreduje za nje. Papež Gregorij IX. je izdal na vse italijanske škofo okrožnico, v kateri jim je zapovedal, naj branijo pravice tretjerednikov, da jim ne bo treba polagati prisege in opravljati vojaške službe. Tako je postal papež Gregorij IX. najmočnejši zaščitnik tretjerednikov, tretjeredniki pa so mu bili iz hvaležnosti za njegove usluge in njegovo zaščito prisrčno udani. Pogumno so se potegovali za njegove pravice. Zato jih je ta papež imenoval „vojake Kristusove“ in „druge Makabejce“. Gregorij IX. je tudi tisti papež, ki je leta 1228. sv. Frančiška za svetnika razglasil.

Nikolaj IV. (1288—1292).

Med posebne prijatelje in pospeševalce tretjega reda spada tudi papež Nikolaj IV., iz frančiškanskega reda, ki je vladal katoliško Cerkev od l. 1288. do l. 1292. Popolnoma umevno je, da se je ko Frančiškov sin za tretji red zavzemal in ga priporočal. Leta 1289. je izdal pismo (bulo) „Supra montem“ (Na gori), s katerim je na slovesen način potrdil vodilo tretjega reda. S to bulo je dal tretjemu redu pravico obstanka za vselej.

Leon XIII. (1878—1903).

Kaker Gregorij IX. in Nikolaj IV., tako so se tudi poznejši papeži v vsaki potrebi potegovali za tretji red. Od časov sv. Frančiška pa do danes ni nobenega stoletja, v katerem bi se papeži ne bili spomnili tretjega reda. Največ ljubezni in gorečnosti za tretji red pa je pokazal veliki in slavni papež Leon XIII. Njega lahko imenujemo očeta in družega ustanovitelja tretjega reda. Oglejmo si njegove nesmrtné zasluge za tretji red.

Že ko škof v Perudži je izdal leta 1871. pastirski list, v katerem je svoje vernike z navdušenimi besedami nagovarjal, naj se oklenejo tretjega reda. Kar jim je priporočal z besedami, to jim je pokazal tudi sè zgledom. Leta 1872. je sam stopil v tretji red in je pod kardinalsko obleko redno nosil spokorni paš in škapulir sv. Frančiška. Ko ga je leta 1875. papež Pij IX. imenoval za protektorja ali zaščitnika glavne tretjeredne skupščine v Asizu, je sprejel to službo z velikim veseljem in zadovoljstvom. Peljal se je v Asiz in je govoril tamošnjim tretjerednikom ganljiv nagovor, v katerem jim je zagotavljal, da bo sè vsemi močmi delal za prosep in napredek tretjega reda. Leta 1877. je napisal vernikom svoje škofije pastirski list, v katerem jih je z apostolsko gorečnostjo vabil v tretji red.

Odkar ga je pa božja Previdnost leta 1878. posadila na Petrov prestol, je porabil vsako priliko, da je opozarjal katoličane na tretji red. Poveljeval

in priporočal ga je pri sprejemih romarjev in v svojih okrožnicah. Tako je leta 1882, ko so obhajali 700letnico Frančiškovega rojstva, izdal prekrasno okrožnico „Auspicato“, v kateri razpravlja o ustanovah sv. Frančiška in povdarja imeniten pomen in veliko vaznost tretjega reda za duhovno prenovljenje človeštva. Naslednje leto je pa izdal okrožnico, s katero je priredil vodilo tretjega reda potrebnem in rzam amersedanjenja časa. S tema dvema okrožnicama je papež Leon XIII. zbudil pri duhovnikih in vernih splošno zajemanje za tretji red; na njegovo prizadevanje so začeli tretji red po vsoljnem katoliškem svetu pridno gojiti. Papež Leon XIII. je v skrbi za tretji red vse svoje prednike prekosil. Sam je bil 31 let v tretjem redu.

Pij X. (1903—1914).

Po smrti Leona XIII. je bil za papeža izvoljen kardinal Sarto, ki je privzel ime Pij X. Kaker njegov prednik, tako je bil tudi on ves navdušen za tretji red.

Josip Sarto je bil sprejet v tretji red v treviziški katedrali leta 1870. V svoji župniji v Salcanu je skrbno gojil tretji red in privedel tamošnjo skupščino do lepega razvoja. Ko je bil škof v Mantovi, se je redno vsaki mesec udeleževal tretjerednih shodov in je večkrat sam prevzel redovno pridigo. Zaradi njegove zgledne vneme za tretji red je stopilo mnogo duhovnikov in svetnih ljudi v tretji red. Kaker je delal v Mantovi ko škof, tako goreče ga je širil tudi v Benetkah ko patrijarh. Ko so leta 1898. v Benetkah priredili veliko tretjeredno zborovanje, je patrijarh Sarto odstopil tretjerednikom svojo palačo za shode in seje, sam pa je imel na tem kongresu navdušen nagovor. V februarju leta 1898. je romalo 2000 tretjerednikov njegove škofije v Asiz na grob sv. Frančiška in patrijarh Sarto je bil na čelu tega romanja. Istega leta je sklical svojo duhovščino v Benetke na sinodo in ji je ob tej priložnosti polagal na srce, naj se sè vso gorečnostjo zavzame za tretji red. Leta 1901. je izdal o tretjem redu poseben pastirski list in je naročil, naj v Benetkah po vseh cerkvah v istem času različni pridigarji navdušujejo ljudi za tretji red. Ko so leta 1902. benečanski tretjeredniki imeli ob priliki jubilejnih slavnosti Leona XIII. slovesno tridnevenco, je patrijarh sam obhajal tretjerednike pri skupnem sv. obhajilu.

Izvoljen za papeža je še bolj gorel za tretji red. Porabil je vsako priložnost, da je pokazal tretjemu redu svojo očetovsko naklonjenost. Vrhovnim predstojnikom kapucinskega reda, ki so se mu prišli kmalu po njegovem nastopu poklonit, je rekel, da je ponosen na to, da je v tretjem redu. Ob tretjeredniškem kongresu v Vičenci leta 1909. se je zelo pohvalno izrazil o tretjem redu. Najlepše spričevalo je dal tretjemu redu v pismu, katerega je ob 700letnici frančiškanskega reda poslal generalu frančiškanskega reda. Svojo izredno naklonjenost in veliko ljubezen do tretjega reda je pokazal tudi s tem, da je tretjerednikom podelil pravico, da morejo biti deležni vseh dobrih del in odpustkov prvega in družega frančiškanskega reda. Ker mu je bilo mnogo na tem, da bi tretji red ohranil svoj verski značaj in se pečal

edinole s pospeševanjem čednostnega življenja, je leta 1912 izdal posebno pismo o tretjem redu, kjer je določil tretjemu redu natančen delokrog.

Pij X. pa ni samo druge navduševal za tretji red, ampak je bil tudi sam dober in vesten tretjerednik celih 44 let. Posebno se je odlikoval po svoji skromnosti v življenju, po svojem ponižnem obnašanju in pa po svoji sočutni ljubezni in darežljivosti do ubogih, ter velike ljubezni do presv. R. T. in device Marije.

Benedikt XV. (1914—1922).

Za Pijem X. je vladal katoliško Cerkev Benedikt XV. Tudi ta je bil velik prijatelj in goreč član tretjega reda. Stopil je v tretji red leta 1882. Nosil je torej 40 let škapulir in pas sv. Frančiška. Ko so leta 1900. ustanovili v Rimu posebno tretjeredno skupščino za duhovnike, je takoj pristopil k tej skupščini in bil izvoljen v predstojništvo. Ob sedmi stoletnici tretjega reda 1921. je poslal po vsem katoliškem svetu prekrasno okrožnico, v kateri piše, da je tretji red zelo primeren človeški družbi tudi v sedanjih časih in da je njegova pristrčna želja, naj bi vsi člani katoliških društev, ne samo ženske, ampak tudi možje in mladeniči, pristopili v tretji red. Na koncu okrožnice izraža upanje, da se bodo škofje in dušni pastirji zavzeli za tretji red ter ga pridno gojili. Dva meseca na to je v zboru ali konzistoriju kardinalov znova omenil tretji red, češ da je ravno tretji red lahko imenitno sredstvo za zbližanje in pomirjenje narodov. Rekel je mej drugim: „Zato se okoristimo pri sedanjem praznovanju sedme stoletnice frančiškanskega tretjega reda in povabimo celi svet, naj se oklene onega duha zatajevanja in krščanske ljubezni, s katerim je sv. Frančišek v gorečem hrepenenju, da bi pripeljal duše nazaj k Bogu, zelo uspešno odstranil nered svojega veka.“ Kako presrčno je Benedikt XV. ljubil tretji red, lahko sklepamo iz besed, s katerimi je nagovoril udeležence mejnarodnega tretjerednega kongresa v Rimu dne 19. septembra 1921. Njegove začetne besede se glasijo: „Navadno pozdravlja papež pred seboj zbrane vernike z besedo sinovi; mi pa danes raje pozdravimo vas tu navzoče ko brate. Sevéda s tem nikaker ne prenehamo gojiti čuvstev očetoske naklonjenosti do vseh tistih, katere vidimo v tem trenutku zbrane okoli sebe. Vi se ponašate, da imate sv. Frančiška za očeta in sv. Frančišek je tudi naš ljubi oče. Sinovi istega očeta so pa bratje. Bodite torej pozdravljeni, pozdravljeni pristrčno, ljubljene sobratje v sv. Frančišku!“

Benedikt XV. je pa tudi živel in delal ko vzoren tretjerednik. Celemu svetu je znano, koliko se je trudil in prizadeval, da bi pomiril vojskujoče se narode ter omilil gorje in trpljenje svetovne vojske. Njegovo življenje je bilo posvečeno Bogu in blagru človeštva.

Pij XI. (1922—).

Po smrti Benedikta XV. je božja Previdnost poklicala na prestol sv. Petra zopet tretjerednika milanskega nadškota in kardinala Ahila Rattija, ki se na papeškem prestolu imenuje Pij XI. Leon XIII., Pij X. in Benedikt XV. so sto-

pili v duhovskem stanu v tretji red, Pij XI. pa ko sedemnajstletni dijak. Ko tretjerednik je zapel novo mašo, ko tretjerednik je postal škof in kardinal in ko papež je lansko leto že obhajal petdesetletnico svojega tretjerednega življenja.

V svojem prvem pastirskem listu, ki ga je 15. avgusta 1921. ob nastopu milanske nadškofije poslal svojim vernikom, imenuje sedemstoletnico tretjega reda, kar je znamenje, da ljubi tretji red in da se hoče tudi nanj opirati v svojem novem delokrogu. Kmalu po nastopu milanske nadškofije se je tudi očitno priznal za člana tretjega reda. Ko je 18. oktobra 1921. imela duhovniška tretjeredna skupščina svoje glavno zborovanje, so povabili tudi svojega nadškofa, naj se udeleži njihove slavnosti. Nadškof jim je odpisal, da se rad odzove njihovemu povabilu in jih je prosil, naj ga na mesto svojega svetega prednika vpišejo v njihovo skupščino. Zborovanje se je začelo z daritvijo sv. maše za vse pokojne ude skupščine. Sv. mašo ie opravil nadškof sam, navzoči duhovniki — tretjeredniki pa so mej njegovo mašo molili molitve za mrtve. Pri zborovanju je imel kardinal predsedstvo. Tako je kardinal Ahil Ratti svoji duhovščini odkrito razodel svojo ljubezen za tretji red.

Njegovo navdušenje za tretji red se ni prav nič ohladilo ali zmanjšalo, ko je postal papež. Da on tudi ko papež tretji red ljubi, spoštuje in visoko ceni, nam pričajo besede, s katerimi je nagovoril tretjerednike iz Aračeli, katere je sprejel v avdijenci dne 26. februarja 1923. V potrjenje tega navedemo nekaj besed iz njegovega nagovora. Rekel je: „Med verskimi redovi imamo mi tretjeredniki — jaz pravim „mi“, ker se spominjam, da spadam med najstarejše frančiškanske tretjerednike — imamo frančiškanski red posebno radi.“ Proti koncu nagovora pa je blagoslovil vse navzoče in odsotne tretjerednike takole: „Apostolski blagoslov naj pride na vas vse, na vašo celo skupščino, tudi na tiste, ki k vam spadajo, kateri pa danes niso mogli biti tukaj navzoči, na vaše dobre sklepe, kateri naj obrode sadove zmirom bogatejše po številu, zmirom boljše po notranji vrednosti in vedno vredniše po okusu božjega Srca. Apostolski blagoslov naj pride na vaše hiše in vaše družine, na vse, ki so vam dragi, na dobre patre, ki vas vodijo, na pričujoče kardinale in vse prelate, ki vam dajejo tako lep zgled, na celo nepregledno družino frančiškanskih tretjerednikov!“ Zares, papež Pij XI. je tretjemu redu zelo, zelo naklonjen, ker drugače bi ne bil nagovoril tretjerednikov s tako veliko prijaznostjo in prisrčnostjo.

Iz povedanega se jasno razvidi, da so rimski papeži veliki prijatelji in pospeševalci tretjega reda. Rimski papeži so spoznali, da more tretji red ne samo mogočno in blagodejno uplivati na človeško družbo, ampak da jo more tudi duhovno preroditi in prenoviti. Zato so ga v svojih javnih in zasebnih avdijencah, zlasti pa v svojih okrožnicah, toplo priporočali katoliškim kristijanom. Katoliški kristijani bi pa morali papežkim okrožnicam posvetiti največjo pozornost. V teh in po teh okrožnicah ne govori papež ko navadna, zasebna oseba, ampak ko namestnik Kristusov, ko vrhovni poglavar katoliške Cerkve in ko najvišji in najmerodajniši dušni pastir vseh ljudi na zemlji.

Če torej papeži tretji red s tako vneto priporočajo in se tolikokrat zanj zavzemajo, je tretji red gotovo božje delo in se pač spodobi, da so vsi katoličani tretjemu redu vsaj naklonjeni, če se ga že ne marajo okleniti. Toda dobri in zvesti otroci katoliške Cerkve radi slušajo svoje duhovne očete in od Boga postavljene duhovne voditelje, pred vsem pa papeža, ter se radi ravnaajo po njihovih nasvetih in navodilih. Dobri katoličani se že zaradi tega oklenejo tretjega reda, ker ga priporočajo rimski papeži.

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

TRETJI DEL.

O sredstvih popolnosti.

(Dalje.)

3. Molitev mora biti pobožna.

premljamo v duhu sv. Družino na potu v Jeruzalem k velikonočnemu prazniku. Polni božjega strahu in svetega navdušenja stopijo v tempelj. Sveta zbranost in pobožnost jim sije z obrazov. Zdaj pobožno pokleknejo, zdaj stoje, zro proti nebu in odpirajo svoje srce nebeškemu Očetu s pobožnimi čustvi, češčenjem in zahvaljevanjem. Njih molitev ni ozkosrčna, molijo za vse ljudi in prosijo blagoslova izraelskemu ljudstvu in vsemu človeštvu.

Kako lep zgled nam daje sv. Družina ne samo za naše vedenje pri molitvi, ampak tudi za naše notranje razpoloženje pri molitvi, da se more imenovati pobožna.

Povdarjamo in zopet povdarimo, da molitev ni le kako pregibanje ustnic, temveč povzdigovanje srca k Bogu, je torej jezik srca. — Če obujaš vero, upanje, ljubezen ali kesanje, že moliš pobožno. Če se Bogu zahvaljuješ ali ga prosiš kake milosti, če premišljuješ njegovo dobrotljivost, ljubezen in druge lastnosti božje, ali se obračaš na Boga s srčnimi zdihlji, že moliš pobožno. Če mu čez dan daruješ dela in trude svojega stanu in živiš v njegovi pričujočnosti, moliš pobožno. Kedarkoli povzdigneš svoje srce proti nebu in ga odtrgaš zemlji, vselej moliš pobožno.

Če pa pri molitvi samo z ustmi govoriš, čutenja in želje tvojega srca so pa tisti čas po tvoji krivdi obrnjene na posvetne reči in se sučejo okoli njih, ne moliš pobožno, sploh ne moliš, marveč blebetaš prazne besede.

Bog gleda na srce in ne na besede. Jezus pravi: „Kedar molite, nikar veliko ne govorite, kaker malikovavci, kateri menijo „da bodo uslišani za voljo svojih obilnih besed“ (Mat. 6, 7). „Ljudje tehtajo srce po besedah, Bog pa besede po srcu“ (sv. Gregor).

Kolikerkrat moliš, povzdiguješ sè svojimi rokami tudi svoje srce proti nebu. Kedor mlačno moli in ne pobožno, ne bo nič prejel od Boga. Sv. Bernard meni: „Kedor slabo moli in upa, da ga bo Bog uslišal, je podoben človeku, ki vsiplje v mlin slabo zrno in pri vsem tem pričakuje lepe moke.“

Vender se pa za pobožno molitev ne terja, da bi morala biti čutno pobožna, to se pravi, da bi moral pri nji okušati ali čutiti posebno tolažbo in nenavadno veselje. Taka pobožnost je bolj dar božji, navadno je to plačilo od strani božje svojim zvestim služabnikom, ne stori pa molitve vredniše.

Ravno tako zoprnost in suhota, ki jo kedo čuti pri molitvi, ne stori molitve slabše: včasih utegne biti še bolj zaslužljiva, ker človek pri nji trpi (Sv. Terezija). Zato molitve ne smemo opuščati vsled zoprnosti in suhote, zakaj velikokrat dopade Bogu najbolj tista molitev, h kateri se moramo siliti. Satan nas hoče na ta način odvrniti od molitve in Bog dopusti, da pride taka mrzlota nad nas, da spoznamo svojo slabost in smo ponižniši. Spominajmo se vredne besede sv. Franč. Sal.: „Ko bi tudi pri molitvi nič drugega ne delali, kakor samo odbijali raztresenosti in skušnjave, bi vender dobro molili, ker Gospodu dopade naša dobra volja. (Spir. Volks. III. 143.)

V čem torej obstoji resnično pobožna molitev?

Pobožnost pri molitvi ni nič drugega, ko popolno vtopljenje v molitev. Pobožno molimo, če v molitvi, koliker se da, mislimo na Boga, k njemu govorimo sè srcem in ustmi. Ta lastnost je pobožni molitvi tako potrebna, da sama pazljivost molitve še ne dela pobožne.

Če molimo, moramo biti popolnoma v molitvi z dušo in telesom in sè srcem moramo moliti. „Bog je duh in ki ga molijo, ga morajo v duhu in v resnici moliti“ (Jan. 4, 24). Samo zunanje češčenje ne zadostuje, mora biti pretežno notranje.

Arhimed, prvak matematikarjev (računarjev) stare dobe, je bil ob času ko so Rimljani mesto Sirakuze naskočili in zavzeli, tako vtopljen v svoje račune, da ni slišal bojnega rožljanja, ne vpitja vojakov, ne stokanja ranjencev in ni nič vedel, da so Sirakuze padle. Ko so namreč rimski vojaki v divji jezi vse oropali in pobili, kar jim je prišlo v roke, so vdrli tudi v hišo Arhimedovo, kjer so ga našli na tleh ležečega, ko je risal svoja znamenja v pesek; ker ga niso poznali, so tudi njega potolkli z mečem. — Če se more že zemeljski strokovnjak tako zelo poglobiti v svoje študije, da pozabi na vse, kar se okoli njega godi, koliko bolj se mora še le poglobiti zares pobožen kristjan, kedar v molitvi občuje z Bogom. Kedor tako stori, o njem se lahko reče, da moli pobožno (Spir. Beisp. Saml. S. 522).

Da boš to dosegel v večji ali manjši meri, premišluj v ta namen z ene strani božje popolnosti, z druge strani pa svoje nepopolnosti, slabosti in grehe. Nikari misliti, da le takrat prav pobožno moliš, kedar ti med molitvijo solze zalivajo tvoje oko; solze so res lahko znamenje pobožne molitve ali pa tudi ne, potrebne pa niso na noben način.

Pobožen pri molitvi si že takrat, če prav srčno želiš, da bi bil pobožen in Boga prosiš za gorečnost in se ponižuješ pred njim.

Ne begaj se in ne vdajaj se otožnosti, če ne čutiš gorečnosti pri molitvi, saj so morali to nadlogo celo okušati svetniki, ki so bili vkljub svoji svetosti večkrat polni mrzlot in suhote, pa to ni zmanjšalo vrednosti njihove molitve. Bog se je namreč oziral na njihovo dobro voljo in prizadevanje in je to v njihovi poskušnji višje cenil ko takrat, ko so se pri molitvi topili v gorečnosti in tolažbi.

Duhovna suhota — ovira pobožne molitve.

Duhovna suhota se imenuje tisto stanje duše, v katerem ne čuti pri molitvi nobene pobožnosti, ne more obuditi nobenih pobožnih nagibov, nobenih dejanj čednosti in tudi ne trdnega sklepa; pobožnost se duši nekako pristudi in se ji zdi, kaker bi bila zapuščena od Boga. Rztresenost ovira v molitvi v prvi vrsti duha, duhovna suhota pa ovira srce (Geistessch. I. 185—186).

Brodarji imajo na širokem morju strah pred hudimi viharji, ravno tako pa tudi pred veliko tišino, ker oboje naznanja nevihto, ki je lahko osodopolna za ladjo. Vse to velja tudi o človeškem srcu, — hude skušnjave od znotraj in zunaj so mu lahko v padec, a ravno tako duhovna suhota ni brez nevarnosti, ker more človeka dovesti do pogubne mlačnosti. Dobro je tedaj vedeti vzroke te notranje suhote in se v pravem času zavarovati pred žugajočo nevarnostjo.

Od kod prihaja duhovna suhota? Včasih od Boga samega t. j. on pošlje to nadlogo tistim, katere ljubi in hoče pospešiti njih korake na poti čednosti. Gospod se človeku malo umakne, da spozna, kako slaboten je brez njega in se bolj poniža. V takem stanju mu manjka luči sv. vere, v upanju zaupanja, v ljubezni ognja, v molitvi je suh kaker listje v suhi jeseni. Kar je dobrega, ga več ne veseli, križ mu je dvakrat težak, v srcu ne čuti nobene ljubezni do Boga in skorej misli, da so ga vsa nebesa zapustila.

To je stanje hudega dušnega trpljenja, katero pozna le tisti, ki je je sam okusil. Veliko notranjih duš in ne malo svetnikov, je pilo iz tega keliha. Jezus je sè svojo zapuščenostjo na križu posvetil tudi tako dušno stanje in ga je odločil v prvi vrsti za svoje najsvetejše posnemavce.

Pogosto je pa človek dušne suhote in notranje zapuščenosti sam kriv. Če se neprestano vstavlja milosti božji, molitve prostovoljno zanikrno opravlja in se vdaja dušni lenobi, potem ni čudno, če Bog sè svojo milostjo od njega beži in ga prepusti njemu samemu v temi brez tolažbe in pomoči. Zastonj se marsikatera mlačna duša tolaži z mislijo, da je notranja suhota ta le poskušnja božja, ki kmalu mine. Ker ne štori, kar je storiti dolžan, ostane v svojem pomilovanja vrednem stanju.

Korist duhovne suhote.

Za časa duhovne suhote se pokaže prava čednost. Koliko jih je, ki so v mlajši dobi začeli sè vso gorečnostjo. Takrat so jim bile najtežje

stvari lahke in najgrenkejške sladke, ker jih je vodila ljubezen, ki vse posladi. Pri nekaterih se je pozneje v marisičem spremenilo. Bog jih je poslal v šolo trpljenja in dušne suhote — tu se je skazalo, na kako slabih nogah je slonela njihova čednost. Od svojih pobožnih vaj so opustili drugo za drugo, slednjič so postali mlačni. Spočetka so vse nadkrilili v gorečnosti, zdaj so pa daleč za onimi, ki so jih nekedaj malo upoštevali vsled njih le srednje gorečnosti. Tem je manjkalo resne volje do čednostnega življenja, zato so tako hitro opešali. Drugi tem nasprotni pa vstrajajo v poskušnji, ki jih je obiskala. V šoli duhovne suhote se vtrdijo, postanejo močne duše; v tej šoli se izšolajo v ljubezni do križa in pristne čednosti.

Čas notranje zapuščenosti je pa tudi za zveste duše čas največjih zaslug. Bog jim ponuja priložnost nabrati si zasluženja in si na ta način kupiti že pripravljeno nebeško krono. Duhovna suhota je tedaj zaslužni križec od strani božje za našo stanovitnost v dobrem. Tudi v slučaju, ako smo suhota sami krivi, nam vender veliko koristi, če sledimo božjemu navdihu in nagibu milosti.

„Dobro je, da grem tja,“ je rekel Jezus apostolom, preden je šel v nebesa. Tako je tudi za nas dobro, če se včasih Gospod malo odmakne od nas in vzame tolažbo svoje sladke navzočnosti. V takih slučajih dobro pazimo, da nobene svojih pobožnosti ne opustimo; še celò pridejati jih je treba, kaker tudi mornar veslo vodi z večjo močjo, če ga veter zapusti (Prim. Hasenöhr I. Betracht. I. 191—193).

Sredstva proti duhovni suhoti.

Če smo duhovne suhote sami krivi vsled malomarnosti, površnosti in lehkomišljenosti, potem spoznajmo, da je za nas to prst božji in očetovski opomin. Povrnimo se nazaj k prvotni gorečnosti, premagujmo zoprnost nad molitvijo in se vadimo v manjših žrtvah, da se Bog zopet k nam obrne. Preiščimo natanko svoj dušni stan, znabiti da je v vesti kaj nereda; popravimo to z dobro spovedjo.

Če nam vest ne očita lastne krivde, se moramo pred Bogom ponižati in se vsled prejšnjih grehov imeti za nevredne božjih milosti in nebeške tolažbe. Boga smemo sicer prositi za te darove, pa s toliko ponižnostjo in vdanostjo v božjo voljo, da bi bili zaradi njega pripravljeni tudi do smrti prenašati duhovno nadlogo te vrste.

Če si tedaj od Boga skušan po duhovni suhoti in notranji zapuščenosti, ne zgubi srčnosti, ne daj se zbegati, marveč vstrajaj, dokler Bogu dopade in te zopet obišče. V hoji za Kristusom beremo: „Če imamo božjo tolažbo, potem ni težko prezirati človeško. Je pa nekaj velikega, če moremo vstrajati tako brez človeške, kaker božje tolažbe in da radi k božji časti prenašamo osirotelo stanje srca, in v nobeni stvari ne iščemo sebe, niti gledamo na svoje lastno zasluženje (II. knj. IX. 1).

Duhovni učeniki priporočajo pri molitvah opravljenih v duhovni suhoti na kratko pomisliti posamezne besede in izraze, odnosno se pri njih toliko

časa zadržati, da zajamemo iz njih nekaj duhovne hrane, pobožnosti in tolažbe. Sv. Leonard Portom. svetuje z molitvijo združiti premišljevanje življenja in trpljenja Jezusovega. Če traja duhovna suhota delj časa, več mesecev ali tudi let, vdajmo se v božjo voljo in rabimo kake kratke, srčne molitvice, ki izražajo tako vdanost, n. pr.: „Gospod, dosti mi je tolažbe, če morem tebi na ljubo živeti v notranji zapuščenosti in trpeti duhovno suhoto“; ali pa: „Gospod, na noben način nisem vreden tiste tolažbe in tistega razsvetljenja, s katerim ti navadno obsipaš svoje verne služabnike, zadostuje mi tvoja volja in tvoje dopadajenje“ (Geistessch. I. S. 190—191).

Sv. Terezija uči, da je najboljša molitev tista, katero kristjan opravlja takrat, ko se najbolj vojskuje z duhovno suhoto in mrzloto. Taka molitev dušo najbolj krepi v čednosti, ker jo pred Bogom posebno ponižuje. Svetnica je sama leta in leta trpela na mrzloti in suhoti srca, toda vkljub temu je ostala Jezusu zvesta nevesta in prav to ji je nadelo ime „serafinska“.

Naj že prihaja duhovna suhota od katere koli strani, se vendar na noben način ne smemo prepustiti neredni žalosti, malosrčnosti in obupavanju, češ da nam ni več mogoče moliti. Pod nobenimi razlogi molitve ne smemo opuščati, češ da je škoda za čas, ki se da za kaj boljšega obrniti, kaker v tako molitev. Vsa suhota nam ne sme zmanjšati vdanosti v božjo voljo, ker jo Bog pripušča in smo mu v njej lahko ravno tako ali pa še bolj dopadljivi, kaker bi mu bili brez nje. Tega nauka se trdno držimo.

Nadaljna sredstva pobožne molitve.

a) Devetdnevnic.

Devetdnevnic je lepa krščanska pobožnost, katero opravljamo skozi devet dni pred Gospodovimi, Marijinimi ali tudi svetniškimi prazniki. Namen devetdnevnic je, doseči od Boga kako posebno milost ali si sploh nakloniti dopadajenje božje.

Devetdnevnic v krščanskem smislu sega nazaj v prve čase krščanstva in ima svoj izvor v apostolih samih. Po Gospodovem vnebohodu so se apostoli z Marijo Devico, drugimi pobožnimi ženami in učenci Kristusovimi zbrali v dvorani zadnje večerje, kjer so se devet dni pripravljali na prihod Sv. Duha. Bilo je vseh skupaj zbranih do 120 oseb, ki so s koprničim srcem v molitvi in zatajevanju pričakovali Sv. Duha. To je bila prva devetdnevnic v krščanstvu. Bogu samemu je pa znano, koliko devetdnevnic se je od tistega časa sem opravilo po gorečih srcih vernih kristjanov!

Sv. Cerkev devetdnevnic visoko čišla, ker zelo pospešujejo pobožnost v molitvi in vnemajo gorečnost, zlasti za tiste praznike, h katerim si se pripravljali z devetdnevnic.

Kako opravljaj devetdnevnic?

1.) Opravljaj zjutraj vseh devet dni kako primerno premišljevanje; če ti je mogoče, bodi tudi pri sv. maši in sv. obhajilu ter moli vsaki dan nekaj očenašev, zdravamarj in slava Očetu, lahko pa tudi primerne litanije.

2.) Beri sleherni dan približno četrť ure iz kake duhovne knjige o do-
tični skrivnosti ali prazniku, oziroma svetniku, kateremu na čast opravljaš
devetdnevnicó.

3.) Opravljalj kako zunanje zatajevanje, n. pr. post, ali da si v jedi, ki
ti je najljubša, kaj pritrgaš, kadivci pri tobaku, ženske pri kavi, drugi pri
pijači itd. Tisti dan pred praznikom, kateremu na čast velja devetdnevnicó,
izberi za pravi postni dan.

4.) Še bolj se pa tiste dni trudi za notranje zatajevanje. Brzdaj svojo
radovednost in jezik, ljubi samoto, vadi se v potrpežljivosti, ponižnosti. Že
v začetku devetdnevnicé napravi sklep popolnoma zdržati se greha, v ka-
terega večkrat padaš, in prizadevati si za čednost temu grehu nasprotno.

5.) Na praznik se pa izroči Bogu, Mariji, svetniku ali svetnici — iz
kakršnega namena si že opravljal devetdnevnicó; tisti dan bodi posebno
pobožen in zbran v svojih molitvah. — Na ta način opravljene devetdnev-
nicé zelo ogrevajo naše molitve. (Primerjaj: Cvetje XII. str. 75—77).

Katere devetdnevnicé so posebno priporočljive?

Sv. Cerkev daje prednost sledečim devetdnevnicám; pred božičem,
binkošti, Srcem Jezusovim; pred Marijinim vnebovzetjem in njenim brez-
madežnim Spočetjem; pred svojim patronom krstnim in redovnim; jako
hvalevredno je to storiti tudi pred praznikom sv. Jožefa, sv. Frančiška,
sv. Antona Pad., sv. Ludovika, sv. Elizabete. Posvetuješ se lahko v tem tudi
sè svojim spovednikom. Devetdnevnicó smeš opravljati z drugimi skupaj;
molitev v ta namen ni treba predolgih, bolje kratko, a tisto goreče.

b) Svete pesmi.

Glavni namen molitve je poveličevanje Boga in skrb za neumrjočo
dušo. Isti namen dosega nabožno, lepo ubrano petje, zlasti cerkveno petje. —

Peli so že v stari zavezi pri službi božji. Kralj David je vpeljal, da so
duhovni in leviti prepevali psalme in druge svete pesmi v šotoru pred skrinjo
zaveze. Salomon je petje še povzdignil in ga prenesel v tempelj, ki ga je
sezidal. David je celo sam brenkal na harpo in ž njo spremljal svete pesmi
in psalme.

To pobožno navado iz starega zakona je prevzela tudi sv. katol. Cerkev
in jo je ohranila do danes. O Kristusu beremo, da je pri zadnji večerji z
učenci pel zahvalno pesem (Mark. 14, 26); o prvih kristijanih vemo, da so
po izročilu apostolov pri božji službi prepevali psalme in druge duhovne
pesmi. Sv. Pavel je svoje verne spodbujal k pobožnemu petju z besedami:
„Opominjajte se med seboj s psalmi, s hvalnicami in duhovnimi pesmami;
v milosti pojoči Bogu v svojih srcih“ (Kol, 3, 16).

Spočetka so pri službi božji peli le v koru — pevci so bili ločeni v
dva zbora ali kora in so po največ psalme prepevaje drug z drugim se
menjavali ali odgovarjali. Te vrste petje ima svoj začetek v antiohijski cerkvi,

vpeljal ga je sv. Ignacij marternik, ki je bil ondi tretji škof za sv. Petrom. Naslanja se pa to koralno petje na prikazen preroka Izaija, ki pravi o angeljih Serafinih: „Drug je klical drugemu rekoč: Svet, svet, svet Gospod Bog vojnih trum“ (Izaija 6, 3). Cerkveno in posebno koralno petje na svetem kraju je tedaj odmev in posnemanje glavnega opravila angeljev v nebesih (Prim. Goff. str. 114).

Prednost take pete molitve gre koralnemu petju. Po besedah papeža Benedikta XIV. pobožni kristjani raje tako petje poslušajo, ko vsako drugo petje, ker nagiba duše k pobožnosti. Če posvetnjaki nimajo dopadajenja nad koralom, je vzrok ta, da zemeljski človek ne razume kar je božjega (I kor. 2, 14). Lepo koralno petje je po svoji nadzemljski resnobi kaker glas z drugega, višjega sveta; tako petje je molitev (Spir. Volk. III. S. 38).

Toda ne le koralno, ampak vsako spodobno, po cerkvenem duhu ubrano petje blaži srca vernih kristjanov in jih nagiblje k pobožnosti. Tudi tako petje je molitev, ki izdatno povišuje pobožnost pri službi božji.

Tega naj se zavedajo tudi cerkveni pevci, da jim petje ne bo prihajalo samo iz grla, marveč tudi iz srca, zakaj le to, kar pride iz srca, gre tudi k srcu. — Žalibog, da pevci to premalo upoštevajo, nimajo vselej pred očmi časti božje, marveč gledajo na svojo čast, eden drugega preupivajo in drug drugega zavidajo in poleg tega večkrat njih vedenje na koru ni povoljno; in tako vsled teh in drugih razlogov ne dosegajo namena, ki bi ga moralo imeti cerkveno petje pri vernih poslušavcih v cerkvi.

Tudi zunaj cerkve lepo in dostojno petje blažilno vpliva na dušo in podžiga srce in se strinja s pozivom sv. Pavla, ki spodbuja k petju, rekoč: „Pojte Bogu veseli v svojih srcih.“ Ako so pa take domače pesmi svete, gojijo pobožnost tem bolj in imajo vrednost prave molitve. V tem smislu pišejo posebni prijatelj poštenega petja, nepozabni Slomšek: „Lepe, svete pesmi so Bogu ravno tako všeč, kaker molitve, in ganejo srca ljudi, kaker najlepši nauki. Koliko pohujšanja bi se odgnalo, ko bi mladeniči in deklice svete pesmi peli namesto pleparic; mnogo duš bi pogubljenja oteli.“ (Kršč. dev. str. 150).

Pojte pred drugimi svete in pobožne pesmi, pa tudi druge poštene domače pesmi vam niso prepovedane v poštenu družbi. Srce, ki ljubi dostojno petje, ne more biti pokvarjeno. Vsako spodobno petje je za vzgojo srca velikega pomena, toda prednost ima duhovno petje. Tako petje navdušuje za Boga, poveljuje Marljivo in svetnike, razveseljuje in zlahtni človeška srca za čednost in krščansko življenje. O pohujšljivem petju pa pišejo škof Slomšek: „Četrta zapeljiva kača je mladeniču vsaka nesramna pesem, ki se po dobrih voljah prepeva. Zelo lahko se mladenič nauči takih pesmi, pa tudi dni in noči mu potem hodijo na misel, da jih sam poje in ž njimi nečisti greh budi sam sebi in drugim. Nesramno peti slišimo mladeniče na delu in doma, v krčmi kaker na paši; po petju pa tudi spoznavamo, ali so čistega ali nečistega srca. Saj se tudi ptica le po petju spozna. Mladenič, ki rad pleparice poje in jih še rajši posluša, čistega srca ne bo. Česar je polno srce, tudi iz ust gre“ (Življ. sreč. p. str. 46).

Veliko jih je po lepem, nabožnem petju zapustilo nesramno cesto brezvernega življenja, a še mnogo več je tistih, katerim je nesramno in brezversko petje ugonobilo dušo in telo.

Naši prednamci so veliko peli v cerkvi, doma, na polju, na senožetih in povsod; bili so res Slovenci in kristjani stare korenine, a njih petje je bilo nabožno ali vsaj pošteno in bili so srečni in zadovoljni. Če smo njih pravi otroci, držimo se njihove poti!

P. MAVRICIJ O. CAP.

Spoved in obhajilo tretjerednikov.

(Vodilo II. 5.)

si pripomočki zveličanja so važni in imenitni za napredek in rast v duhovnem življenju. Najimenitniša in najvažniša sta pa zakrament sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa. Zato je umevno, da zapoveduje tretjeredno vodilo: „Slehnri mesec naj se pravilno izpovedo svojih grehov; slehnri mesec naj pristopijo tudi k mizi Gospodovi.“ Vodilo ne zahteva več kot enkratno mesečno prejemanje sv. zakramentov, ker drugače bi premnogi sploh ne mogli stopiti v tretji red, zahteva pa vsaj enkratno mesečno prejemanje, ker drugače bi premnogi sploh ne mogli stopiti v tretji red, zahteva pa vsaj enkratno mesečno prejemanje, ker drugače bi tretjeredniki ne mogli živeti med svetom ko dobri redovniki. Seveda imajo tretjeredniki od teh dveh zakramentov le tedaj pravo korist, če ju prejemajo vredno in pobožno. Vsled tega je za tretjerednike neobhodno potrebno, da so dobro podučeni, kako jim je treba opravljati sveto spoved in kako prejemati sveto obhajilo.

1. Kako naj se tretjeredniki spovedujejo?

Sv. spoved je zelo koristna in zveličavna ustanova, katere ne moremo nikedar dovolj visoko ceniti. Pravični in grešnik imata od spovedi mnogo koristi. Sv. spoved je namreč izvrstno sredstvo proti grehu in grešnim skušnjavam ter najboljši pomoček k čednostnemu življenju. Kedorkoli se hoče grešnega življenja ogibati in v svetosti napredovati, mora večkrat hoditi k sv. spovedi. Zlasti za mladino je spoved velikanske važnosti, ker se more ohraniti dobro in pošteno edinole s pomočjo pogoste sv. spovedi in pogostega sv. obhajila.

Ni se nam treba čuditi, da je papež Leon XIII. v prenovljenem tretjerednem vodilu predpisal mesečno sv. spoved, dobro vedoč, da bodo tretjeredniki le tedaj sveto in pobožno med svetom živeli, ako bodo vsaki mesec k spovedi hodili. Razen sv. obhajila ni nobene druge stvari, ki bi tako mo-

gočno in blagodejno uplivala na človekov značaj in na vse človekovo življenje, kaker upliva pogosta sv. spoved. Popolnoma neutemeljen in neresničen je ugovor onih, ki pravijo, da se človek kljub večkratnim spovedim nič ne poboljša. Kedor res stanovitno vsaki mesec vredno opravlja sv. spoved, se bo gotovo kmalu znebil in odvadil smrtnih grehov ter vztrajal v posvečujoči milosti božji. In to je najlepši dar in najdragoceniši sad mesečne sv. spovedi. Če bi tretjerednik z mesečno spovedjo nič drugega ne dosegel, kaker da se obvaruje smrtnih grehov in živi leto za letom v milosti božji, je to že toliko vredno, da se gotovo izplača hoditi vsaki mesec k sv. spovedi. Kedor je namreč v življenju zmirom v posvečujoči milosti božji, bo gotovo tudi na zadnjo uro. Sicer pa donaša mesečna sv. spoved še mnogo drugih telesnih in duhovnih milosti in dobrot, katerih se človek niti ne zaveda in za katere bo zvedel še le v večnosti.

Povdariti pa moramo, da je spoved le tedaj koristna in pred Bogom kaj vredna, če je dobro opravljena. Zato se je treba vsakikrat potruditi, da zadostimo vsem pogojem dobre in vredne sv. spovedi.

Že pri izpraševanju vesti moramo paziti, da si bomo natančno ogledali vse svoje glavne napake ter se zavedali, česa se moramo najbolj obtožiti in v čem se moramo najbolj poboljšati. Vsak človek ima kakšno posebno grešno nagnenje, katero ga spravi večkrat v greh. Takemu grešnemu nagnenju je treba posvetiti največ pozornosti, da potem spovedniku lahko razodemo, v čem se največkrat in najbolj pregrešimo. Če pa bi bili pri izpraševanju vesti malomarni in površni, se ne bomo nikedar otesli svojih poglobitnih napak in pogosta spoved bi nam koristila prav malo ali pa nič.

Najvažniša stvar pri sv. spovedi pa je kesanje. Brez kesanja ni nobenega odpuščenja grehov. Zato moramo pri vsaki spovedi gledati prav posebno na pravo kesanje. Če bi morda nad malimi grehi ne mogli imeti nobenega pravega in resničnega kesanja, potem obžalujmo in se obtožimo nekaterih grehov iz prejšnjega življenja. Na ta način bomo dobili vedno večji stud nad storjenimi grehi in se bomo zavarovali pred padci vanje.

Seveda moramo biti do spovednika tudi odkritosrčni in poslušni. Če spovednik kaj vpraša, odgovorimo mu odkritosrčno, ne da bi kaj prikrivali ali olepšavali. Paziti pa tudi moramo, da ne bomo preveč boječi. Kedor bi se morebiti bal, da se morda ni vedno dobro spovedal ali da mu še morda niso vsi grehi odpuščeni ali kaj sličnega, naj razodene svoje srce izkušnemu in modremu spovedniku ter se potem natančno drži njegovih navodill. Popolnoma krivo in napačno bi bilo in bi tretjemu redu tudi mnogo na ugledu škodovalo, če bi tretjeredniki hodili od spovednice do spovednice ter vsakemu spovedniku z nova odkrivali svoje dušne težave. Za tretjerednike je najboljše, da se drže koliker mogoče enega spovednika, katerega je pa treba slušati in se nanj popolnoma zanesti.

Blager tretjeredniku, ki se resno trudi, da opravlja vsaki mesec ali tudi vsaki teden svojo spoved dobro in natančno. Taka spoved mu bo zagotovila na tem svetu posvečujočo milost božjo in blaženi mir srca, na onem svetu pa večno zveličanje.

2. Kako naj tretjeredniki prejemajo sv. obhajilo?

Poleg mesečne spovedi predpisuje redovno vodilo tretjerednikom tudi mesečno sv. obhajilo. Ta predpis je eden izmed najvažnejših tretjerednega vodila. Vsak tretjerednik je dolžan redno vsaki mesec vsaj enkrat pristopiti k mizi Gospodovi. Mesečno sv. obhajilo tako važna dolžnost, da ni mogoče nikogar od te dolžnosti oprostiti. Kedor ne mara hoditi vsaki mesec k sv. obhajilu, ni za tretji red, ker tisti, ki zanemarja mesečno sv. obhajilo, gotovo ne more tako živeti, kaker se spodobi za dobrega tretjerednika.

Enkratno mesečno obhajilo, to je najmanj, kar se brezpogojno zahteva od vsakega tretjerednika. Jezus Kristus in sv. Cerkev pa želita se več; njunina želja je, da bi vsi kristijani pristopali ne samo enkrat na mesec, ampak vsako nedeljo in vsaki praznik in komer je mogoče, tudi vsaki dan k sv. obhajilu.

Žalibog, da imajo nekateri kristijani še vedno zelo čudne nazore o pogostem sv. obhajilu. Mislijo, da je to pretirana zahteva ali pa za večino ljudi sploh nemogoča stvar. Toda pogosto sv. obhajilo ni pretirana zahteva, niti nemogoča stvar, ker so pogoji za pogostno sv. obhajilo zelo lahki, kaker je razvidno iz pisma papeža Pija X. o pogostem sv. obhajilu. Pij X. pravi v tem pismu: „Pogostno obhajilo, ki ga naš Gospod Jezus Kristus in katoliška Cerkev tako srčno želita, naj vsem kristijanom, kateregakoli stanu ali poklica dovoljeno: nikomer se ne sme odrekati, ako je v posvečujoči milosti božji ter ga želi prejeti s pravim namenom in pobožnim srcem.“ Za pogostno prejemanje sv. obhajila se stavita samo dva pogoja: stanje posvečujoče milosti božje in pravi namen. Oglejmo si ta dva pogoja malo natančneje.

Kedor hoče iti k sv. obhajilu, mora biti predvsem v posvečujoči milosti božji, to se pravi, na svoji vesti ne sme imeti nobenega smrtnega greha. Zato opominja sv. Pavel in pravi: „Človek naj presodi samega sebe in naj je od tega kruha in pije od tega keliha. Kedor nevredno je in pije, si je in pije sodbo, ker ne razločuje telesa Gospodovega“ (1. Kor. 11, 27—29.) Kedor koli bi imel na duši smrtni greh, mora iti poprej k sv. spovedi, da se očisti in zadobi zopet nadnaravno življenje milosti božje. Najboljše bi seveda bilo, da bi bili kristijani zmirom v milosti božji.

Poleg posvečujoče milosti božje je za pogostno sv. obhajilo treba imeti tudi pravi namen, o katerem se izraža papež Pij X. tako: „Pravi namen pa je tedaj, če kedo želi prejeti sv. obhajilo ne iz navade, ničemrnosti ali človeških ozirov, temveč ker Bog tako hoče, da bi se z njim tesneje v ljubezni združil in s tem božjim lekom zdravil svoje slabosti in svoje napake.“ Pri sv. obhajilu je torej treba imeti pred očmi edinole čast božjo in zveličanje svoje duše.

Čeprav so pogoji za pogostno sv. obhajilo zelo lahki, imajo vendar ljudje vse polno izgovorov proti pogostnemu sv. obhajilu. Odkod ta žalosten pojav? To prihaja odtod, ker imajo premalo ljubezni do Jezusa in ker premalo skrbijo za svojo dušo. Če pa so drugi kristijani tako hladni in malo-

marni za pogostno sv. obhajilo, se morajo pa tretjeredniki tembolj potruditi, da bodo prav pogosto pristopali k mizi Gospodovi in s pravo pobožnostjo prejemale Jezusa v svoje srce. Tako bodo v dejanju pokazali, da imajo Jezusa radi, bližnjemu bodo dajali lep zgled, sami pa bodo imeli od tega največ koristi.

* * *

Zakramenti so studenci milosti božje. Kdor jih pogosto in vredno prejema, ima zmirom dovolj moči, da se uspešno ustavlja grešnim skušnjavam, premaguje svoje grešne strasti in lepo krščansko živi. Krščansko življenje je pa glavni cilj in smoter tretjega reda. Zato pa tretji red odločno zahteva od svojih udov najmanj mesečno prejemanje sv. zakramentov, ker jih hoče s tem utrditi v pravem krščanskem življenju. Tako je tretji red najboljši pospeševavec resnično krščanskega življenja.

P. ALFONZ FURLAN.

Častitljiva Frančiška Marija, devica tretjega reda sv. Frančiška.

Frančiška Marija je bila rojena 2. jul. 1654. leta v granadski pokrajini na Španskem. Njen oče in mati sta bila plemenitega rodu in častivca sv. Frančiška Serafinskega; zato sta dala svojemu otroku pri krstu ime Frančiška Marija. Trideset mesecev stari umre mati; njena teta in stric duhovnik sta jo vzela v svojo hišo in sta skrbela za krščansko vzgojo. Rada je hodila k sveti maši, kjer se ji je Jezus ko dete pri povzdigovanju večkrat prikazal v sveti hostiji. K sv. obhajilu je hodila vsaki dan, kedar so ji dovolili, zadrževati je ni mogel ne sneg, ne mraz, ne vročina, in tudi huda mrzlica ne. Iz ljubezni do Jezusa je zaničevala lepotiche, veselice in druge ničemrnosti; naredila je obljubo vednega devištva in jo tudi vestno izpolnjevala; lahko bi se bila bogato omožila, pa se ni hotela. Stara 18 let je stopila v tretji red sv. Frančiška, leto potem je isti dan 2. julija naredila redovno obljubo, katere se je vedno vestno držala.

Dasi je pobožno in za vse spodbudno živela, so jo vender hudobni jeziki pri njenem stricu in teti očrnili, da pohujšljivo živi. Ni se pa zato jezila; molčala je in molila za svoje obrekovavce. Hudi duh jo je z nečistimi skušnjavami, jako nadlegoval; premagovala jih je s postom, molitvijo in bičanjem; ko se je pa enkrat po zgledu sv. Frančiška po trnju valjala, jo je zapustil nečisti duh za vselej s takimi skušnjavami. Poskusiti je tudi morala, da ima sv. Pavel prav ko piše: „Kogar Gospod ljubi, tega tepe“. Huda mrzlica jo je napadala pogosto, glava jo je zelo bolela, hude bolečine je čutila v grlu, na levem licu, v ušesih, in v prsih. Pri vsem tem trpljenju je

bila vedno veselega obraza in ni nikedar tožila, zakaj mora toliko trpeti. Zdravila je sicer rabila, pa so le hujšale njene bolečine.

Njeno pobožno, spokorno življenje ji je njen nebeški ženin Jezus že na tem svetu nekoliko poplačeval z duhovno tolažbo, sè zbranostjo pri molitvi, z duhovnim razsvitljenjem, zamaknjenjem in z darom ozdravljati bolezni.

Spoznala je, da bo kmalu morala zapustiti to solzno dolino. Veselila se je, da bo šla k svojemu nebeškemu ženinu. Svojega spovednika je prosila, naj jo pripravi za zadnjo uro. Z veliko gorečnostjo je prejela svete zakramente za umirajoče. Mašnika je prosila, naj opravi molitve za umirajoče v domačem španskem jeziku, da jih bo bolj razumela. V zadnjih trenutkih svojega življenja se je vadila v raznih čednostih, mislila je na Jezusa in hrepenela k njemu priti. Prosila je, naj ji zvonijo zadnjo uro, da bodo po stari navadi tudi drugi verni molili zanjo. — V naših krajih zvonijo še le, ko se je duša že preselila v večnost. — Dobro pripravljena je umrla 24. aprila leta 1682. v 28. letu svoje starosti. Sveta Cerkev preiskuje njeno življenje, da bi jo prištela med blažene.*)

P. ALFONZ FURLAN.

Blažena Evfrozina iz Borga, tretjerednica.

Evfrozina je bila rojena v Borgu v pokrajini Umbrija v Italiji. Oče in mati sta jo pobožno vzgajala, v nedolžnosti je preživela tudi svojo mladost. Rada bi se posvetila Bogu, zanj živela in ne za ta svet, toda vdala se je volji svojih starišev in se poročila z neotesanim in surovim mladeničem. Na dan poroke je stopila v šolo trpljenja; njen mož jo je zmerjal in grdo ž njo ravnal; ona se je pa vdala volji božji; ni se ž njim kregala, marveč mu je stregla po svoji moči in zanj molila, trdno prepričana, da jo bo Bog uslišal. Mož je kmalu umrl, bila je rešena zakonskega jarma. Zdaj se ni hotela v drugo omožiti; svoje srce je podarila Jezusu in je stopila v samostan tretjerednic sv. Frančiška. Kmalu je postala vsem sosestram lep zgled vseh samostanskih čednosti, imela se je za nevredno živeti v samostanu med deviškimi nevestami Kristusovimi. V veselje ji je bilo, da je smela v samostanu opravljati najnižja dela in biti dekla drugih sester. Njena najljubša služba je bila streči bolnicam; pri njih je bila nepremagljiva v potrpežljivosti in vztrajnosti. Ostali čas je porabila za molitev in premišljevanje. Pri skupnih redovnih molitvah je bila večkrat zamaknjena. Hudi duh jo je zelo nadlegoval in motil, ona pa ga je trdno zaupajoča v pomoč božjo vedno pregnala z molitvijo in blagoslovljeno vodo. Bog ji je dal nenavadne milosti, posebno dar prerokovanja. Dobro preskušena v ognju trpljenja in skušnjav je umrla okoli leta 1484. v sluhu svetosti. V njeni domovini vsako leto slovesno obhajajo dan njene smrti.**)

*) Prim. Acta Ord. Mln. XXVI. 11 zv.

**) Po St. Franzisci Glöcklein XI. str. 98 nsl.

P. ADOLF ČADEŽ.

Spomini iz misijonskega življenja.

Nekateri dogodki iz zasebnega življenja.

aj povem nekaj malega tudi iz svojega zasebnega življenja o Carigradu, ker se mi zdi, da bo to marsikaj pojasnilo iz življenja mej Turki.

Ko sem prišel v Carigrad, sem obiskal vse večje redovne hiše v mestu. Peljal sem se tudi k Sv. Štefanu (San Stefano) v predmestju Carigrada, kjer so italijanski kapucini; mej temi je živel tudi p. Leon Abram, doma iz Slavine pri Postojni. Mlad je šel v vzhodne kraje in zdaj govori bolgarsko, grško in italijansko lažje, kaker svoj materni jezik. V tistem času je bil magister (učitelj) novincev, namestnik samostanskega predstojnika (vikar) in katehet na domači prav dobro vrejeni šoli. Gvardijan, ljubeznjiv pater je bil tiroljski Nemec. Pri kapucinih Sv. Štefana sem bil kaker doma, pa tudi kapucini tega samostana so se ustavljali navadno pri nas, kedar so prišli v mesto.

Na koncu šolskega leta so napravili sè svojo šolo izlet. Povabili so tudi mene. Najeli so železniški vlak in peljali smo se do Čataldže, kjer so velike utrdbe carigrajske, ki so v balkanski vojski zmagoslanvim Bolgarom pot proti Carigradu zastavile, pozneje pa tudi Angležem kljubovale. Takrat sem videl te močne trdnjave, pa tudi grozno zanemarjeno carigrajsko okolico. Nikjer ni videti obdelane zemlje, ne velikih vasi, kaker drugod v bližini velikih mest. Videli smo same pašnike, tu pa tam čredo ovac in v kakem zatišju ubogo koč. Zemlja je tu rodovitna, pa varnosti ni. Poleg tega so davki preveliki in pretirani. Pravili so, da je obdavčeno vsako drevo; zato so posestniki posekali drevje, zemlja je ostala gola in ljudje nimajo lesa ne za hiše, ne za orodje, ne za kurjavo. Prav imajo oni, ki pravijo: Kamer stopi turško kopito, tam še trava ne raste.

Pri Sv. Štefanu sem spoznal gospoda Meninija, prejšnjega nadškofa bolgarskega. Po rodu je bil Italijan z Južnega Tirolskega. Dovršil je na Dunaju pravo in bi bil imel v kratkem postati odvetnik. Ko mu je pa na neki veselici pri plesu nevesta v naročju umrla, ga je to tako pretreslo, da je zapustil svet in domači kraj. Šel je na Bolgarsko, kjer je stopil v kapucinski red. Ko je kasneje papež Leon XIII. iskal pripravnega škofa za Bolgarsko, je izbral tega kapucinskega patra. Menini je bil škof na svojem mestu v časti pri ljudstvu, priljubljen pri kralju, mož po božji volji, goreč apostol, vselej in povsod pa previden odvetnik. Pozabil pa ni nikedar svojega kapucinskega reda. Samostan Sv. Štefana je vsako leto parkrat obiskal. Umril je mej vojsko v visoki starosti.

K Carigradu spadajo tudi štirje otoki v bližini mesta, kaker sem že enkrat omenil; največji izmed njih se imenuje Prinkipo. Kedor je bil v Carigradu, pa ni obiskal tega otoka, ni videl, ker je v turškem glavnem

mestu najlepše za oko. Ta otok je pravi zemeljski raj. Strnjena sta v resnici dva mala otoka, ki se drug drugega dotikata. Na prvi polovici so same vile, poletne hiše carigrajskih milijonarjev, zlasti še cesarskih princev, zato se ta otok imenuje Prínkipo t. j. princiski otok.*) Vsaka vila stoji sama za se sredi bujnih, vedno zelenih nasadov. Na najvišjem mestu otoka je veliko prostorno poslopje, igrišče, kjer so za kupe cekinov igrali milijonarji in drugi lahkoživci, kaker igrajo v Montekarlu na meji Francije. Ob mojem času je dal sultan to igrišče zapreti, ker so bili cesarski principi preveč denarja zaigrali. Na drugem delu otoka ni niti ene hiše, temuč so sama sprehajališča med vedno zelenimi cipresami, pinijami, cedrami, lorberji in drugim takim drevjem, ki leto in dan drži zeleno listje ali igle.

Okrog obeh delov otoka se vije v bližini morja krasno speljana cesta v obliki velike osmice. Ako hočeš prehoditi celo cesto, rabiš picle tri ure. Nikjer ni nobenega klanca, drevje na strani proti morju je toliko izsekano, da imaš morje vedno pred seboj, na drugi strani ceste so pa drevesa tako velika in gosta, da imaš po leti neprenehoma dovolj sence zoper pekoče sonce, od morja pa ti skorej neprestano pihlja lahek veter, da vročino prav lahko prenašaš.

Na tem otoku imamo tudi mi svojo prav krasno cerkev in primeren samostan, v katerem živita en pater in en frater, ker je na tem in na sosednjih treh otokih nekaj katoličanov.

Po leti vozi na te otoke parnik vsako uro, po zimi pa le nekaj krat na dan; ob praznikih vozi več parnikov drug za drugim, ki so tako polni ljudi, da se je некоč eden preobrnil in je več sto ljudi vtonilo. Na Prínkipu sem bil gotovo vsaki mesec; po leti sem tam ostajal, če mi je čas dopuščal, po več dni, ker sem se na otoku lahko v morju kopal, kar v mestu ni bilo lahko mogoče.

Ko sva se некоč s p. gvardijanom vozila na Prínkip, je bil dobri pater zelo malobeseden. Vprašal sem ga po ozroku molčečnosti. Kako bi ne bil nevoljen, mi pravi, ko imam take težave z davkarijo. Davke so nam kar podvojili, pa ne najdem nobenega pravega vzroka za to. — Omenil sem bil že enkrat, da imamo v Carigradu dve hiši in da od teh hiš živi samostan in cerkev. — Bil sem na davkariji, nadaljuje p. gvardijan, in sem vprašal po vzrokih, pa uradnik je le z ramo zmajal. Bil sem pri baronu Kaliče, ki je varih našega samostana, vpraševal sem znanca in sosedo, kaj bi bil vzrok tega velikega zvišanja na davkih, pa nisem mogel dolgo časa nič gotovega zvedeti. Na zadnje sem naletel na enega, ki ima svojo hišo na naši cesti in sem ga vprašal, če so tudi njemu zvišali davek. Kajpada, mi pravi on. Ali ste ga že plačali? Ne, jaz sem se poravnal. Kako pa? O tem ne morem govoriti, o tem morate vi sami govoriti z ravnateljem davčnega urada. Šel sem zopet na davkarijo in želel govoriti z ravnateljem. Ko sva bila sama, sem mu rekel: Rad bi davčno doklado za nekaj let naprej plačal pod pogojem, da letnega davka ne zvišate. Je že dobro, pravi ravnatelj, koliko ste

*) Herderjev občeavni besednjak pravi, da so na ta otok izganjali domačine cesarske hiše in se zato tako imenuje. (Uredn.)

pripravljeni dati? Ponudil sem mu precejšnji znesek. Ravnatelj denar presteje, prevdarja in na zadnje reče, da je s tem zadovoljen. Prosil sem ga, naj mi da pismeno potrdilo, da sem plačal in ob enem zagotovilo, da nam davka v doglednem času ne bodo zvišali. To sem dobil. Ko sva kupčijo končala, sem ga vljudno vprašal, zakaj so nam zvišali davek. Poglejte, je rekel ravnatelj, vse je dražje in potrebe so vedno večje, vlada pa nam uradnikom noče zvišati plače. S tem, kar dobimo, ne moremo shajati, živeti pa vendar le moramo. Pogovorili smo se vsi uradniki med seboj in razdelili smo celo mesto na deset delov, tako da vsakih deset let pritisnemo na eno desetino cest in ulic. Če pa se kaka stranka z nami drugače pobota, smo pa tudi zadovoljni. Jaz sem se torej pobotal z davkarijo, pravi p. gvardijan, dali so mi tudi pismeno zagotovljenje, da nas bodo deset let pustili v miru, toda kedo ve, če bodo besedo tudi držali. To je vzrok moje molčečnosti.

Ta dogodek kaže, kakšne so bile turške razmere pred dvajsetimi leti v Carigradu. Če so se Evropejci, ki so imeli veliko zaslombo v svojih konzulatih in poslaništvih tako težko branili turškega nasilstva, kako težko je še le domačin zdihoval pod turškim jarmom.

Na otoku Prínkipu so mi bila sprehajališča najbolj všeč. Ljudje in tudi menihi, ki so prihajali na otok, so navadno jemali osle in so na njih jahali, meni še je pa neprijetno zdelo jahati in imeti zraven še neprijetno spremstvo poganjača, ki je obogega oslička neprenehoma s palico priganjal, da bi hitreje pot dokončal in bi ga mogel zopet drugemu oddati, da bi več zaslužil.

Hodil sem torej peš na sprehod, navadno takoj po kosilu, takrat, ko sem vedel, da vsi drugi dremajo in da je cesta popolnoma prazna. Opazoval sem nemoteno temnomodro morje, gosto drevje, lepe nasade in razkošne vile. V tem najbolj vročem času dneva navadno cele tri ure nisem srečal nobenega človeka.

Toda s tem časom popoldanskega počitka so računali tudi nekateri drugi sprehajavci, ki so se trdno zanesli, da jih na drugem delu otoka na prehodu nihče ne bo srečal in so v tem upanju grešili zoper stroge predpise mahomedanske vere.

Bil je zelo vroč poletni dan okrog druge ure popoldne, ko se v najbolj oddaljenem delu otoka počasi in leno pomikam po cesti misleč, da ni žive duše v bližini, kar trčim nenadoma na nekem ovinku na tri mlade častnike in na tri še mlajše turške gospodične, ki so nasproti prihajali. Častniki so imeli krasno praznično uniformo, gospodične pa bele svilene obleke brez običajnega zagrinjala. Na mešano družbo, tri moške in tri ženske skupaj v Carigradu še nikoli nisem naletel. Bili so v živahnem pogovoru med seboj, drug v drugega zaverovani in najbrže prepričani, da jih nihče ne bo motil. Komaj so me še le opazili, ko smo si nasproti stali. Bili so tako presenečeni, kaker če bi bil policaj nepričakovano stopil med tatove, vsem je glas zastal in kar sapo zaprlo. Častniki so se debelo spogledali, gospodične so pa segle po pajčolanih, toda bilo je prepozno. Dostojno sem stopil na kraj ceste in spoštljivo pozdravil; častniki so vojaško odzdravili, gospodične so poklon spodobno vrnile. Šel sem po svoji poti dalje in nisem pogledal ne

na levo, ne na desno, še manj pa nazaj, ker nisem imel namena motiti njih pogovorov.

Drugi dan sem šel zopet ob ravno istem času in po isti cesti na sprehod; zopet sem srečal ravno isto družbo. Zdaj se me niso več vstrašili, še hiteti sem moral, da me oni niso prehiteli s pozdravom. Srečavali smo se kasneje skorej vsaki dan in imel sem dovolj prilike bolj natanko pogledati te svoje znance in znanke. Pozdravljali smo se vedno prav uljudno in gospodičnam ni več na misel hodilo, da bi se bile zaradi mene zagrinjale. Menim, da so bile neveste teh častnikov.

V knjigah sem bral in v Carigradu so mi večkrat pravili, da je na Turškem navada, da matere izbirajo svojim sinovom žene in da ženin svoje neveste prav nič ne pozna in da mu zagrnjeno pripeljejo v zakon, toda o tem resno dvojim, odkar sem sam videl, da si Turki svoje neveste previdno ogledajo in se ž njimi tudi pomenijo, predno jih v zakon vzemo.

Da je zgoraj opisano obnašanje mladih Turkov zoper mahomedansko vero, je verjetno; iz tega pa vidimo, da tudi mahomedani marsikaj store, kar je zoper njih vero.

Ko duhovnik sem najbolj opazoval versko življenje ne le kristjanov, temuč tudi mahomedanov. Če mi je bilo le mogoče, sem stopil v kako cerkev, naj je bila že katoliška ali ruska ali grška ali armenska ali bolgarska ali tudi turška mošeja.

Ko so neki dan Grki imeli praznik, sem šel mimo velike in lepe grške cerkve presv. Trojice. Ker je šlo veliko ljudi v cerkev, šel sem tudi jaz vanjo. Pri vratih je skorej vsakedo kupil malo svečico in jo je v cerkvi na kraju, kjer je pri nas prostor pod korom, nateknil na žrebel, za to pripravljen. Svečic niso prižgali. Ljudje so pri enih vratih prihajali, v cerkvi nekoliko postali, se večkrat pokrižali in pri drugih vratih odhajali. Veliko izmed moških se še odkrilo ni, kar je pač znamenje največje neotesanosti in verske zane-marjenosti in brezvestnosti. Da bi bil kdo pobožno molil, nisem videl prav nobenega. Zdelo se mi je, da so Grki versko slabejši kaker Turki.

Na levi in na desni strani cerkve ste bile ob stenah dve versti klopi. Postavljene so bile tako, da je bila zadnja vrsta višja od sprednje in da so bile klopi obrnjene proti sredini cerkve, ne proti altarju. V teh klopeh so večinoma stale, tu pa tam tudi sede le nališpane ženske. Gledale so rado vedno proti sredini cerkve, kjer so se prerivali moški, ženske in otroci. Zdelo se mi je, da so ženske kazale sebe in svojo obleko, kaker kažejo po mestih blago v oknih prodajalnic.

Ker je bila ravno liturgija t. j. maša, je bilo pred altarjem — imajo pa v cerkvi samo veliki altar — več duhovnikov, vsi pa so bili enako oblečeni, namreč v take velike plašče, kaker ga ima pri nas mašnik popoldne pri litanijah; na glavi so imeli visoke črne klobuke brez krajev. Duhovniki so peli in s kadičnicami neprenehoma kadili. Drugih pevcev ni bilo v cerkvi. Od vsega, kar sem tu videl in slišal, se mi je dopadlo edino le petje. Peli so z nizkimi globokimi glasovi, pobožno, dostojno in se niso prav nič silili.

Peli so le posamezni, redkokedaj dva ali trije skupaj. Poznalo se je vsem, da so izvežbani pevci in tega so se tudi zavedali.

Ko sem prav zvesto in mirno opazoval cerkvene obrede, je nenadoma sredi cerkve v bližini altarja pred menoj stal grški duhovnik s kadičnico in me kadil, predno sem to zapazil. Dobro sem se zavedal, da se ko katoliški kristjan ne smem vdeleževati grške službe božje, pogledati pa da jo smem. Kaj sem hotel storiti v tem trenutku? Zbežati nisem mogel, z rokami mahati, da kajenja ne sprejmem, si nisem upal, ker bi bil sredi službe božje, ko nepovabljen gost delal nemir; stal sem torej ko lesen štor in gledal nevoljno na stran. Grški duhovnik v veliki plašč oblečen me je mogočno trikrat pokadil in se mi je nazadnje še priklonil, če tudi je videl, kako grdo se držim. Namenil sem se pri celi maši ostati, če tudi traja več ko dve uri, pa kaker hitro se je duhovnik, ki me je bil pokadil, proti altarju obrnil, sem jo skozi vrata popihal, ker sem se bal, da me bo prišel še enkrat kaditi. Vest me je že tako zaradi prvega kajenja pekla. Da pa cele grške maše nisem videl, mi je še danes žal.

Neki drugikrat sem na cesti naletel na grški pogreb, Naprej so šli trije duhovniki v velikih črnih plaščih, takoj za njimi pa je šest mož neslo mrliča v odprti rakvi. Če so naprej nesli križ, se ne morem spominjati. Rakev so imeli na vrveh in so jo prav nizko držali, le malo je manjkalo, da je niso po tleh vlekli. Obličje mrliča ni bilo zagrnjeno in ga je vsakedo lahko videl v obraz. Pogrebci niso šli v vrstah ali parih, temuč so se gnetli okrog mrliča. Mnogi izmed njih so glasno jokali, duhovniki so psalme peli. Pogrebu sem sledil tudi jaz. Na pokopavalšču so rakev zraven jame postavili, sorodniki in prijatelji so mrliča še enkrat poljubili, menda na čelo, natanko nisem mogel videti, ker na ustnice poljubiti ga bi bilo preveč nevarno radi zastrupljenja; na to so rakev zabili, v jamo spustili in zagrebli.

Videl sem tudi nesti turškega mrliča k pogrebu. Štirje možje so nesli na preprosti deski truplo velikega moža pogrnjenega samo z belo ruho. Pod to se je malo videla čisto obrita glava in bose noge. Zdelo se mi je, prepričati pa se nisem mogel, da je bil mrlič popolnoma nag in samo z ruho pokrit. Z mrličem so zelo hiteli, spremljevalcev je bilo le malo in sami moški. Šel sem za njimi do turškega pokopavalščja, notri stopiti nisem hotel.

V Aleksandriji sem pogostokrat videl mahomedanske pogrebe, pa tam so se drugače obnašali, kaker v Carigradu. Mrlič je bil popolnoma pokrit. Pri glavi je bil nizek, debel kol; na njega je bil nataknen fez, če so nesli k pogrebu moškega, prazen pa, če so nesli žensko. Pred mrličem so šle ženske in so glasno jokale, za mrličem pa moški, ki so peli žalostne pogrebne pesmi.

V Carigradu sem bil prisiljen iti k zobozdravniku. To le zato omenim, ker je ta priložnost živo pokazala versko mišljenje nekaterih protestantov. Zobozdravnik, h kateremu sem šel, je bil v bližini našega samostana, po narodnosti Nemeč, po veri protestant. Bil je prav dober zobozdravnik in zdravil je samega sultana, njegove žene in njegove otroke. Hodil sem k njemu več tednov in sem se bal, da z računom moj p. gvardijan ne bo nič

posebno zadovoljen. Ko je zdravnik svoje delo končal, sem ga vprašal za račun. Vi ste Avstrijec? vpraša zdravnik. Da, gospod, mu odgovorim. Ali ste iz samostana sv. Marije? Sem. Je že dobro, pravi zdravnik. Prav lepa hvala, gospod zdravnik! Ali smem zopet priti, če bo sila! Pridite, kedar hočete, le v nedeljo in v petek ne. Jaz se namreč vere strogo držim. V nedeljo sem kristjan, v petek pa mahomedan in ker sem veren človek, ta dva dneva v tednu ne delam. Ko sem to versko izpoved slišal, sem se nehoti posmehnil; posmehnil pa se je tudi zobozdravnik, ker se je bil, kakor je menil, dobro odrezal.

Protestantovska vera je ena izmed najlažjih ver na svetu; kako pa je ljubi Bog z protestanti zadovoljen, to je druga stvar.

Pripovedujejo, da je nekoč mati Lutra Martina vprašala svojega sina, kaj je prav za prav z njegovo novo vero, ta pa ji je odgovoril: Mati! Moja nova vera je taka, da se v nji lažje živi, kakor v stari; v stari pa se lažje umrje, kakor v novi. — Mati Lutra Martina, tako pravijo, ni hotela na to vere spremeniti, ker je želela lahko umreti.

Razen cerkve in mošej me je najbolj morje k sebi vleklo. Če sem le mogel, sem šel k morju, posebno v pristanišče. Tu so prihajale in odhajale ladje, tu so jih nakladali in izlagali, tu je bilo vedno kaj novega. Zelo zanimljivo je gledati, kako izlagajo živino. Ovne in kozle privežejo kar za roge, ovcam in kozam pa denejo široke pasove pod trebuhe in jih s strojem potegnejo visoko v zrak, potem nagnejo vezo proti suhi zemlji in spuste žival počasi na tla. Vsa čreda trepetaja in se stiska, predno pride na vrsto, ker vže naprej čuti nevarnost. Ko pa plavajo živali visoko v zraku med morjem in nebom, so od samega strahu kar trde, kakor bi bile lesene in brez življenja in nobena z nobenim udom ne trene, ko so zopet na zemlji še vse od groze trepetajo. Kedar izlagajo govejo živino ali pa konje, imajo te živali morsko bolezen in so vse vrtoglave. Na suhem se na to voli, krave in konji zibljejo kakor pijani, in se zaletavajo na vse strani, omahujejo z glavami, noge se jim šibijo, pogosto padajo in ne morejo vstati. Taka vboga žival je živa podoba grdega pijanca. Ne pravimo zastonj, da je pijan ko živina. Morje pa skrbi tudi za snago v primorskih mestih; tudi v Carigradu. Smeti, odpadke, cunje, vso nesnago pomečejo v morje. Nekoč sem videl, da so v morje nesli žival, ki je bila poginila. Ker je bila nje koža dobra, so žival odrli. Na dolgem drogu visečo mrhovino sta nesla dva moža, spremljala pa jih je cela tolpa lačnih psov, ki so mrhovino poželjivo gledali, z očmi požirali in po nji jezike in gobce stegovali. V morju pa so mrhovino čakali že drugi lačni gostje, zlasti še morski galebi, podobni našim golobom. Morski galebi so najboljši plovci v zraku. Žive se od rib in mrhovine. Ladjam sledijo po cel dan in še več. V tolikem številu galebov in vran nisem nikjer videl, ko v Carigradu, ker menda nikjer toliko nesnage ne pomečejo na ulice in v morje, kakor ravno v tem velikanskem mestu.

V Carigradu ni prav nobenega kopališča. Po dolgem izpraševanju sem zvedel, da je na skrajni meji mesta, že skoro v Bosporu, turško kopališče, kamer pa Evropejci ne zahajajo.

Kopališče plava na morju in je z ozkim mostom zvezano sè suho zemljo. V to kopališče sem šel, ker drugega ni bilo. Ko pridem čez most do blagajne, vprašam po italijansko: Prosim, gospod, koliko plačam? Turek se ozre proti nebu, kaker da bi zvezde štel in premišluje. Napenjal je svoj spomin, počasi odgovori, v francoskem jeziku: Gospod, sto par. To je bilo dve srebrni kroni in pol. Pare hitro odštejem, on pa mi da listek in dve ruhi. Poklonim se, on pa uljudno vrata v kopališče odpre in vstopim. Zdaj pa sem jaz premišljeval, kaker poprej Turek, kaj naredim z dvema ruhama. Ker nisem vedel, ne kam se obrniti ne kaj storiti, sem sklenil mirno počakati.

Kopališče je bil velik ograjen prostor, ki je imel lesen pod, krog in krog pa so bile kabine, kjer se more sleči. Obe ruhi vržem na leseno ograjo, se naslonim malomarno na njo in mirno v kopel gledam. Turki so menili, da čakam, da se bom ohladil, predno grem v vodo. Kopališče je bilo na enem koncu plitvo, na drugem pa globoko; prva polovica je bila za take, ki ne znajo plavati, druga pa za plavače. Ko tako mirno čakam, pride eden iz kabine zavrt v ruho od nog do glave; tako je izgledal Lazar, ko ga je bil Bog v življenje obudil in je iz groba prišel. Oho, zakaj je ena ruha, že vem. Turek nekoliko postoji, si kopel pazno ogleda in na to ruho na ograjo položi. Zdaj vidim, da ima drugo ruho ovito okrog života namesto hlač; zadnji konec ruhe pa podvihan, da ruha s telesa ne zdrsne. Zakaj se ruhe rabijo, že vem, toda čemu so dolgi plohi, ki stoje tu pa tam pri ograji? Treba je še počakati, da se tudi o tem podučim, predno grem v vodo. Na Turškem je čas po ceni, tam se nikomer ne mudi. Kar pride eden iz kopeli in se vleže na trebuh na najbližnji ploh. Močan Turek hitro pristopi s polno posodo sladke vode in ga polije od nog do glave. Na to ga začne masirati t. j. drgniti z dladnjo, kasneje pa s pestjo in sicer po vratu, po hrbtu, po rokah, po stegnih, po mečah, sploh po celem životu. To masiranje je trajalo precej dolgo časa in Turku, ki je gosta masiral, je radi dela vroče postalo, in človeka, ki se je bil skopal, tudi ni zeblo. Ker bil je od drgnjenja lepo rdeč po celem telesu. Glej, glej, kaj te še vse čaka, sem si mislil. Kakšen bo pa konec vsega tega? Ko ga je bil večkrat predrgnil in večkrat z vodo polil, ga je na zadnje z ruho pokril, kaker mrliča. Ta je vstal zagrnen od nog do glave in je šel v svojo kabino. Čez nekaj časa se je iz kabine vrnil brez ruh, katere je notri pustil. Hvala Bogu, zdaj pa že vse vem, sem si mislil, zdaj tudi jaz lahko s kopanjem začnem. In vendar se nisem bil vsega naučil. Gledal sem zadosti, poslušal pa premalo. Ko sem bil zvesto gledal, da bi se bil vse prav natanko zapomnil, sem bil popolnoma preslišal, da je človek, ki ga je Turek masiral, ves čas med drgnenjem glasno stokal in zdihoval. Da sem bil to preslišal, se je nad menoj britko maščevalo.

Grem v svojo kabino, napravim se za kopanje, na globoko se spustim in prav lepo zaplavam, stegnem se v vodi ter se vležem na hrbet, da pokažem vso svojo izvežbanost v plavanju, ker sem bil prepričan, da so bile oči vseh navzočih na me obrnjene in ker kristjanom, zlasti še svojemu stanu,

med Turki nisem hotel delati sramote. Ko sem po strani pogledal na Turke, ki so zdaj sloneli na ograji, kaker jaz poprej, sem razločno videl, kako so z glavami kimali v znamenje, da so z menoj zadovoljni.

Po kopanju sem se vlegel na trebuh na najbližnji ploh. Turek me začne takoj polivati z vodo in me masirati z roko. Jaz sem vse mirno in tiho prenašal, ko potrpežljiv kristjan pod težko turško roko misleč, da je tako prav. Turek, velik in močan mož, me je drgnil, z dlanjo pritiskal, me s pestjo gnetil, kaker gnete pek testo in to vedno hujše in hujše, češ ali reš nimaš še zadosti, ker kar molčiš, kaker da bi nič ne čutil. Vse kosti, posebno rebra so škripala, kaker škriplje težko obložen koš, ko ga voli vlečejo v hrib. Ko pa nisem mogel več zdržati, sem globoko in boleстно zastokal in jokajoče zdihnil, tako da me je bilo kasneje sram: „Javaš, javaš, effendi“ (počasi, počasi, gospod). Tedaj se je tudi Turek oddehnil, da se je kar slišalo misleč: Zdaj imaš, krščanska duša, vender enkrat zadosti. Na to pa sem vsakikrat na lahko zastokal, kedar me je Turek s pestjo ali pa z dlanjo pritiskal. Taka je pri njih uavada, tako je moralo biti in ravno to sem bil jaz preslišal. Zdaj sva se s Turkom zopet dobro razumela.

Ko me je Turek z ruho pokril in sem s težavo s ploha vstal, sem bil tako utrujen, da sem se Turku komaj priklonil. Oba sva se spogledala in posmehnila. Turek si je mislil: Zdaj čutiš, da sem te pošteno masiral, kaker gre v turški kopeli in sem te premekastil, ker nisi hotel pokazati, kedaj si imel zadosti. Ti znaš res plavati, jaz pa znam ljudi masirati, da vsakega omehčam in sem tudi tebe omehčal, da ne boš na to kmalu pozabil. — Jaz pa sem mislil: Ko bom drugič prišel pod tvoje roke, bom že zdihoval, predno se bom na ploh vlegel. Kaj sem jaz vedel, da mora pod turško roko vse zdihovati!

Domov grede sem bil ves vrtočlav, kaker da bi bil pijan; spal pa sem na to, kaker še nikoli poprej in drugi dan sem se izvrstno počutil.

Masiranje po kopeli mora biti zelo zdravo, ker so imeli to v navadi že Rimljani in Grki, ki so telo zelo, še preveč — negovali. Za ta posel so imeli izučene sužnje.

Če je bil Turek, ki je mene masiral, za masiranje izučen, tega ne vem, vem pa, da na njegovo masiranje ne bom nikedar pozabil.

Dopisi.

Tretjeredna skupščina v Škofji Loki v l. 1924. V preteklem letu je skupščina praznovala svojo 40 letnico; 8. decembra je namreč preteklo 40 let, kar jo je ustanovil p. Odilon Rifelj, tedanji gvardijan kapuc. samostana v Šk. Loki. Da proslavi ta dogodek, je pripravilo vodstvo shod za celo okrožje škofjeloško v Crngrobu 15. avgusta in tridnevnicu v dneh 6. do 8. decembra

v redovni cerkvi. Govori ob tej priložnosti so bili namenjeni posebno še neudom, da bi jih seznanili s tretjim redom in na ta način pripravili za vstop. Jako lep vtis je napravilo na navzoče, ko je v lepo okrašeni kapeli sv. Frančiška ob koncu tridnevnice 15 udov ponovilo obljube. Po primer-nem nagovoru p. voditelja so zapeli zahvalno pesem, ki je šla res iz srca tem udom, ki so pred 40. leti v ravnoisti kapeli bili sprejeti. Kot nekaj spomin na 40 letnico je bila letos ustanovljena tretjeredna knjižnica, ki ima že lepo število knjig primernih udom tretjega reda, ki jih že pridno izpo-sojajo in bero. Pa tudi drugače se prav živahno gibljejo, kar naj pokaže sle-deči pregled: Shode imajo redno vsaki mesec in sicer dopoldne za bolj od-daljene, popoldne za bližnje; večinoma so dobro obiskani. V splošnem so udje zgledni. Posebno je pohvaliti njih vnemo za božjo službo in podpiranje raznih dobrodelnih naprav. Omenim samo podpiranje ubogih udov, katerim se je razdelilo iz redovnih sredstev čez 2000 Din. — Ko je par udov nabi-ralo prispevke za cerkev sv. Frančiška v Šiški, so se vsi radi odzvali. Za sv. maše se je izdalo 1160 Din., katerih je bilo opravljenih za tretji red 48 in še za vsakim umrlim udom posebej. — Sej predstojništva je bilo 11. Umrlo je vseh udov v preteklem letu 26 in ena novinka; izstopila sta dva, izključeni so bili trije; sprejetih je bilo 41, od drugod jih je pristopilo 5, obljube jih je naredilo 53. Na ta način je znašalo število udov 31. XII. 24.: 651, (lani 631) in 45 novincev (lani 62). Na posamezne župnije združene v škofjeloški skupščini jih odpade: Škofja Loka 363, Stara Loka 180, Žabnica 19, Rateče 43, Sora 40 in Črni vrh 6. Naj na priprošnjo sv. Frančiška skup-ščina tudi v prihodnje lepo napreduje in donša obilen sad dobrih del! —

A. D.

Iz novomeške skupščine. V 12 odbornih sejah preteklega leta smo največ razpravljali o poglobljenju notranjega ali duhovnega življenja; dolo-čili smo, da bomo vsako leto slovesno praznovali godove sv. Frančiška, sv. Antona Pad., sv. Ludovika in sv. Elizabete; enako da bomo slovesno ob-hajali vsakoletno ponovljenje red. obljub dne 16. aprila ali naslednjo nedeljo, v mesecu juniju pa posvetitev presv. Srču Jezusovemu. Mesto versko-nravnih predavanj (gl. Cvetje, 5—6, 1924) bodo redne letne duhovne vaje in sicer v času 40 urne pobožnosti v pustu. Na organizatoričnem polju ste bili iz skupščine izločene podružnici Šempeter pri Novem mestu in Brusnice; po-stale sta samostojni skupščini. Novomeški tretji red ima tudi svoj cerkveno-pevski zbor. V procesijah nosimo nov, umetniško izdelan križ s tretjerednim grbom na zadnji strani. V skupščini smo vpeljali tretjeredne znake s šlo-venskim napisom. (Želeti bi bilo, da si jih omislijo tudi druge skupščine v Sloveniji; če imajo Hrvati take znake s hrvatskim, imejmo jih Slovenci s šlovenskim napisom. Zalogo ima novomeška skupščina; en znak stane 6 Din.) Na novo smo po živili in uredili frančiškansko misijonsko družbo. — Iz tehtnih vzrokov ko se je posvetoval s tožadevnimi strokovnjaki in po večkratnem posvetovanju s prizadetimi tretjerednimi krajevnimi voditelji duhovniki je tretjeredni odbor po sklepu občnega zbora s cerkveno-redovnim odobrenjem

prodal takozvano tretjeredno hišo. Lansko leto smo imeli samo enkratni sprejem v tretji red dne 19. oktobra, sprejetih je bilo 14 članov. — Letos je poskočilo Cvetje od 45 na 60 naročnikov. *P. Henrik Damiš.*

Razgled po serafinskem svetu.

Dne 30. dec. lanskega leta je po zelo kratki pljučnici v Rimu umrl kardinal Orest Džordži (Giorgi), frančiškanskega reda zaščitnik pri Sv. Stolici, odličen tretjerednik od leta 1880 dalje, goreč častivec sv. očeta Frančiška in velik, odkritosrčen prijatelj vseh treh Frančiškovih redov. Ko smo 1921. leta obhajali sedemstoletnico ustanovitve tretjega reda, je hitel v mnoga mesta in različne kraje, da je s tretjeredniki obhajal in povzdignil lepe slavnosti; ob sedemstoletnici jaslic je šel obhajati to slovesnost prav na mesto, kjer je Frančišek postavil prve jaslice in lani je šel na visoko Alvernijo obhajati sedemstoletnico utišenja ran sv. o. Frančiška. Vedno in povsod je kazal veliko ljubezen in naklonjenost do Frančiškovih otrok. Bog ti plačaj, kar si za nas dobrega storil, tvoja blaga duša naj se raduje na veke pri Bogu, Mariji in sv. očetu Frančišku.

Za novo cerkev sv. Frančiška v Sp. Šiški, ki bo spominik na sedemstoletnico smrti sv. Frančiška postavljen v glavnem mestu Slovenije, nabirajo mnogi tretjeredniki in voditelji večje in manjše zneske zelo marljivo. V Št. Andražu, mali župniji na Spodnjem Štajerskem, so nabrale dekleta nad 1500 dinarjev, ljubljanski tretjeredniki so prispevali nad 50 000 dinarjev in od drugod so nam že tudi poslali lepe zneske, tako da imamo nabranega že nad pol milijona dinarjev. Lep denar, s katerim bi bili pred vojsko lahko postavili dve lepi, veliki cerkvi, sedaj pa še za opeko ene ne zadostuje. Načrte imamo, za opeko smo se tudi že dogovorili. Cerkev bo lepa, prostorna, zidana brez potrate, Frančiškovi priprostosti primerna, pa Gospodovega veličanstva dostojna. Spomladi okoli velikenoči bomo začeli kopati ali že postavljati temelje, kaker bo vreme dopuščalo — toda manjka nam še tri četrtnine denarja. Mnogi so rekli: Začnite, pa bomo dali. Drugi so nas osrčevali: Če bote enkrat začeli, bodo ljudje raje prispevali; le kar začnite. Mi smo se držali vašega sveta, držite zdaj tudi vi svojo besedo, mi smo vašo željo izpolnili, uslišite zdaj še vi našo prošnjo in prispevajte vsi vsak po svojih močeh, da bomo mogli sv. Frančišku dovršiti dostojen spominik za sedmo stoletnico njegove smrti in postaviti cerkev v kraju, kjer so je najbolj potrebni. Za dobrotnike molimo vsaki dan po vseh naših samostanih in opravljamo vsaki mesec mašo za nje. Skrbi nas, zelo nas skrbi, pa upamo na pomoč od Boga in od vas, ki nas dosedaj še nikoli niste zapustili.

Tretji red na Holandskem. V tej deželi, kjer tretji red cvete, je bilo lani okoli tri tisoč novincev sprejetih in skorej ravno toliko jih je napravilo redovno obljubo. Imeli so razen shodov tudi 17 velikih zborovanj zunaj cerkve; posebno živahno se giblje mladina in pristopa pridno v tretji red.

V Meksiki so predlanskim izgnali apostolskega poslanika iz dežele. Sedaj je predsednik republike spoznal, da ni dobro preganjati sv. Cerkve. Začel se je pogajati z Rimom, sprejel je njegove zahteve in sv. oče je poslal tja novega zastopnika sv. Cerkve. Za težavno službo apostolskega delegata je določil prejšnjega našega p. generala Serafina Čimino, katerega so posvetili za nadškofa.

Na Japonskem je 4. sept. lanskega leta zadela strela frančiškanskega patra Timoteja Pupla, ki je prišel tja misijonarit pred desetimi leti in je na misijonskem polju veliko delal in dosegel lepe vspehe. Imel je navado, da je za prvi petek v mesecu obiskal svoje bolnike in jih obhajal, poleg tega je pa podučeval še one, ki so se pripravljali na sv. krst. Tako je šel tudi okoli poludne 4. sept. k nekemu staremu možu. Na potu ga dohiti huda nevihta. Zato stopi vedrit pod neka nizka drevesa ob potu. Tu ga zadene strela in ubije. Stari mož, katerega je šel p. Timotej obiskat in spovedat, je za to zvedel, prihitel je s svojo svakinjo na mesto nesreče, pa pater je bil že mrtev. Pogreba so se vdeležili vsi bližnji misijonarji, kristijani od blizu in daleč in tudi mnogi pagani. Pater je izpolnil 40 let in je bil doma iz Nemčije. — **Na Kitajskem** sta pa umrla za tifuzom dva mlajša patra misijonarja tudi iz frančiškanskega reda. — Take izgube niso malenkostne, posebno če pomislimo, da je veliko pomanjkanje misijonarjev zlasti na Japonskem in Kitajskem. Tu pride na enega duhovnika 800 katoličanov in 180.000 paganov, na Japonskem pa 880 katoličanov in 220.000 paganov.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. Štiri bolne tretjerednice A. Č, H. K, F. V, M. Ž. — P. A. priporoča v molitev svojo sorodnico za pravo spoznanje in spreobrnjenje. — N. priporoča gospodično za vredno pravo na poklic. — K. J. svojo hčer in moža. — Franc Kolar svoje in sebe v različnih dušnih in zemeljskih potrebah. — Mi priporočamo vse dobrotnike nove cerkve sv. Frančiška. — A. M. iz B. priporoča sebe in svojo družino za sveti mir in pravo spoznanje. — Mar. Zabukovnik mali Cvetki in sv. Benigni za zdravje in milost poklica.

II. Pokojni udje skupščin:

1. **Ijubljanske:** Mar. Osterman (40 l.), Mar. Hiris, Lucija Zupančič, Frančiška Počočil, Martin Arlič (50 let v III. r.), Mar. Rihtar (51 let), Mar. Petrič (48 let), Mar. Petkovšek, Ktr. Milavec, Neža Fermantin, Frančiška Štigelj (40 let), Hel. Miglar, Mar. Bitenc, Mar. Golobič, Urš. Pregelj, Amalija Vertačnik, Neža Benet, Jožefa Metelko, († doma na Bučki po večletni hudi bolezni, katero je zelo potrpežljivo nosila; bila je zelo vestna tretjerednica.)

2. **novomeške:** M. Primer iz Kandije, M. Zupančič iz Prečne.

3. **šentlenardske** nad Laškim: Frančišek Novak, Frančiška Zavšek.

4. **Mina Krušič, Marija Bernik iz Ijubljanske skupšč.** umrli v Škofji Loki.

5. **komendske:** Mar. Grkman, Neža Smolnikar, Mar. Koncilja, Cec. Pipan, M. Zarnik.

Zahvala za uslišano molitev.

Postudenshek Apl. se zahvaljuje Mariji za uslišanje v važni zadevi. — Iz obljube se zahvaljujem častitljivi Mariji od Jezusa iz Agrede, za pomoč in rešitev iz velike stiske na njeno priprošnjo. J. M. — Neka gospa se zahvaljuje sv. Antonu Pad., da je z njegovo pomočjo dobila nazaj dva zgubljeni prstana in večji znesek denarja. — Za uslišano prošnjo se Bogu zahvaljuje Kat. Malovrh. — A. M. z Goriškega se iz obljube zahvaljuje Mariji in sv. Ant. P. za ozdravljenje težke živčne bolezni.

Darovi.

Za novo cerkev sv. Frančiška (v din.) Nabrali so: M. Lukanc 3230, F. Bizavičar 665/75, A. Kovač 601, gča. Smolnikar, Kamnik 100, Stussner 100, A. Hrovat 200, P. P. 6660, P. V. 200, P. G. 1.000, P. K. 500, F. V. Maribor 295, P. M. 175. — Darovali so tretjeredniki v Železnikih (druga zbirka) 150, v Tržiču 533, v Štangi 200, v Ormožu 150, v Sostrem 50, v Sent Juriju pri Grosupljem 200, v Hrenovicah (ponovno) 67 lir, v Studenem 15 lir. — Dekanijski urad v Cirknici 423. — Župni uradi v Mekinjah 311, na Prežganju 100, v Ljubnem na Gor. 250. — G. vitez N. Gutmansthal 5000, M. Jan 255/50, M. Berce 250, F. Por 300, pč. g. S. Z. 300, g. prof. Kržišnik 125, g. kap. I. Veider 230. — Po 120: A. Ručigaj, N. Kraljič, I. Kraljič 112/50, Nelmenovana 200, U. Praprotnik 102. — Po 100: g. prof. Dolenc, g. dekan Podvinski, N. Vogrinec, J. Rogelj, sosed g. Battelinija in še trije nelmenovani. — Služkinje v Zagrebu 100/50. — Po 50: g. žup. Poljak, J. Svetec, M. Mušnik, K. Lokar, g. svet. Oblak, M. Klinar, T. Stranjšek, J. Zamida, grofica Auersperg, B. Koler, Nelmen. — Nelm. iz Kamnika 16 K. v sreb. in 10 v zlatu. — Drugi nelm. iz Kamnika 10 Din. in 5 K. v sreb. — J. Mikulič 35. — Po 25: U. Hrovat, g. J. Oblak, Nelm. — Po 20: M. Kos, A. Slobec, J. Paul, M. Kobe, J. Terkov. — Nelm. 30. J. Mikolič 22/45. T. Stokar 47. — Po 10: P. J. F. Petkovšek, V. Breznik, M. Mele, J. Mlakar, F. Miglič, trije nelm. — Po 15: g. T. Zabukovec, J. Maloverh, J. Slapnik, dve osebi. — Gorenjske služkinje v Trstu 50 lir. Ivanka Kašič 50 lir. Tri osebe s Cola 23 lir. J. Hrietz 90. — Marija Jamnik iz Meliš je nabrala 870/75, nelmenovana iz Lačevasi 110, razni iz M. Nazaret 230. — Dekleta iz Št. Andraža pri Velenju so nabrale 1550 Din. — Iz slov. župnije sv. Cirila, New York, Amerika v dolarjih: Frank Kobola 4, Mary Tomec 5, Antonija Glatz 4, Ivanka Ulčar 5, Katinka Pavlič 1, Mimi Hrlbar 1, Mary Jazbec 2, Tretji red sv. Frančiška 25. — Zbirka ljubljanskih tretjerednikov v lanskem letu 55.412 Din. 75 p. Nabrale so: Bahar Kat. 61/25, Bergant Mar. 1500, Bister Frančiška 1634, Božiček Urš. (dobila iz Amerike) 500, Brožič Jožefa 400, Čarman & Ulčar 65, Češnovar Frančiška 1650, Dietz Milka 32/50, Drofenig Mar. 480, Funtke Mar. 1176, Janežič Jožefa 500, Kačar Jožefa 500, Kepic Amal. 1290, K. A. 8130, Mastnak Helena 533, Merne Mar. 115, Merše Meta 1130, Pečan Frančiška 1030, Plečnik Frančiška 425, Primc Mar. 115, Sadar Marjeta 500, Skuber Urš. 350, Štern Pavla 1000, Šturm Antonija 60, Tavčar Antonija 500, Verbajš Frančišek 500, Zakrajšek 110, Ambrose iz Amerike 360, Ložar Ana iz Zaloga 281, Tretjeredniki z Rudnika 150, Vidmar Jožefa iz Begunj pri Cerknici 510, g. Jos. P. iz Amerike 1090, Sopartz Ana poslala iz Amerike zbirko 2457 Din. Ostalo so darovali pri štirih shodih in 165 posameznih v dvorani. Letos pa zbirko nadaljujmo, ker je komaj četrti del stroškov nabran. Bog povrni vsem stotero!

Za kruhe sv. Antona: G. Val. Majar 30, Zupan Agneza 20, župni urad Cerklje na Gor. 30, iz Novegamesta 40.

Cvetju v podporo: župni urad Cerklje na Gor. 100, več naročnikov različne zneske pri naročnin.

Za frančiškanske misljone: iz Nove Štifte 608/50, g. Karol Pirc iz Tržiča 120, iz Brežic 220, iz Kamnika 85 in 10 sreb. kron. Novo mesto: 917 Din. (1.) darovanje 6. jan. 47/50, Butala Ana 200/50, Frankovič M. 205, Medved M. 10, Gabrije 46/25, Podgrad 25, Št. Janž 30, Kolmar Jožefa za odkup otroka na ime Franc 125, N. N. za zamorčka 50, N. N. 177/75.

Za afrikanske misljone: iz Brežic 25, iz Kamnika 10.

Za armado sv. Križa: iz Kamnika 159/25.

Natis dovolil: P. Regalat Čebulj, prov. vikarij. — Vredil p. Salvator Zobec.

obojne s premišljevanji ob 5. zj. in pop. ob polu 5. uri. — Obljube bomo skupno ponovili 19. apr. pri shodu. — Papežev blagoslov bo 15. marca na koncu shoda. — **Novomesto:** M. shod: tretjo nedeljo v mesecu ob polu 4. pop., po shodu poduk za novince. — **Maribor:** M. shod: 19. marca, 13. aprila. — Duhovne vaje bodo 8.—12. marca. Začetek 8. marca pop. ob 3.

P. ANGELIK.

Pregled knjig in spisov (literature) o tretjem redu sv. Frančiška Asiškega.

(Dalje.)

IV. Nabožno slovstvo za ude tretjega reda.

- Scannell*, Antonine O. F. M. — **Third Order of S. Francis: lives of the Franciscan Saints, blessed and other remarkable personages, (from various authentic sources).** — Glasgow 1884.
- Scheppers*, P. Gerh. C. SS. R. — **Die Himmelleiter des Gebetes. Betrachtungs- und Gebetbuch für gottliebende Christen, besonders für die Mitglieder des Dritten Ordens.** — Salzburg 1889.
- Schremp*, P. Vincent O. F. M. — **The Tertiaries Companion. A Prayer Book for the Membres of the Third Order Secular of St. Francis of Assisi.** — St. Louis, Mo. 1911.
- Seeböck*, P. Philibert O. F. M. — **Seraphische Himmelsbahn. Ein Gebetbuch für alle Katholiken und insbesondere für Mitglieder des dritten Ordens des hl. Franziskus.** — Innsbruck 1880.
- Seeböck*, P. Philibert O. F. M. — **Seraphisches Regelbuch für die Mitglieder des Dritten Ordens des hl. Vaters Franziskus.** — Salzburg 1909.
- Sintzel*, Michael. — **Lehr- und Gebetbuch zur Verehrung des hl. seraphischen Vaters Franziskus von Assisi, besonders für die Mitglieder seines Dritten Ordens (520 S.)** — Regensburg 1848.
- Straussfeld*, P. Wenceslaus O. F. M. — **Kleines Handbuch für Tertiaren des hl. Franziskus.** — Paderborn (1918).
- Tappehorn*, Anton. — **Der Weg zur Vollkommenheit oder vollständiges Regel- und Gebetbuch für die Mitglieder des Dritten Ordens des hl. Franziskus. (416 S.)** — Dülmen 1892.
- Thaler*, K. O. Kap. — **Taschenbüchlein für die Terziaren des hl. Franziskus.** — Bregenz 1912.
- Tischler*, P. Franz O. M. Cap. — **P. Kassian Thalers Lehr- und Gebetbuch für die Terziaren des hl. Franziskus.** — Bregenz 1911.
- Trienekens*, P. Isidorus O. F. M. — **Handboek voor de leden der weredlyke derde Orde van den H. Franciscus van Assisie.** — Utrecht 1912.
- Touzery*, Joseph. — **Manuel du Tiers-Ordre Franciscain.** — Rodez 1886.
- Valeriano*, P. O. Min. Cap. — **Diario sacro del Tertiario Francescano. Castel S. Pietro (Emilia) 1908.**
- Wörnhart*, P. Leonhard Maria O. F. M. — **Das seraphische Kirchenjahr oder tägliche Betrachtungen zum Gebrauche für alle drei Orden des hl. Vaters Franziskus. 2 Bde.** — Innsbruck 1888.

Perijodične publikacije za ude tretjega reda.

- L'Araldo**, Periodico bimensile, Organo ufficiale della Federazione dei Terziari Veneti dei Minori di S. Antonio. — Venezia 1911.
- Azione Francescana**, Periodico della Federazione Marchigiana. — Jesi.
- De Bode van den H. Franciscus van Assisie**, Officieel Tijdschrift der Derde—Orde. — Mechelen 1905 nsl.

Petite Correspondence du Tiers-Ordre pour l'Alsace — Lorraine. — Metz 1900 nsl.
 La Crociata, Periodico mensile illustrato, per la diffusione del Terz' Ordine di S. Francesco d' Assisi. — Torino 1884 nsl.
 Cvetje z vrtov sv. Frančiška. Časopis za naše verno ljudstvo, zlasti za ude tretjega reda. Gorica, Kamnik, Ljubljana 1880 nsl. Dosedaj je izešlo 41 letnikov.
 Dzwvonek III. Zakonu S. O. N. Franciszka i. t. d. — Krakowie 1890 nsl.
 Echo trzeciego zakonu sw. O. Franciszka, — Krakowie ok. 1890 nsl.
 Echo Seraphico. Orgao de Veneravel Ordem Terceira da Penitencia. Publicação mensal. — Petropolis 1911 nsl.
 L' Echo de St. François et de Saint Antoine de Padoue. Revue mensuelle — Toulouse 1894 nsl.
 El Eco Franciscano. Revista mensual, — Santiago, Coruna Espana 1891 nsl.
 Sint Franciscus. Maandschrift voor de Seden van de derde Orde. — Amsterdam (Hollandia) 1886 nsl.
 Altöttinger Franziskusblatt. Illustrierte Monatsschrift für die Mitglieder des Dritten Ordens. — Altötting, 1899 nsl.
 St. Franziskusblatt. Monatsschrift für die Mitglieder des Dritten Ordens des hl. Franziskus. — Limburg a. d. L. 1878 nsl.

Rimsko-serafinski koledar za leto 1925.

Marec.

April.

1 N		1. postna	1 S		od dneva
2 P	Čm.	Bl. Agneza Praška 2. r.	2 Č		Bl. Leopold G. 1. r. Sv. Fr. P.
3 T		od dneva	3 P		7 žalosti M B. Bl. Gandulf in J. 1. r.
4 S		kvatrna. Sv. Kazimir.	4 S	†	Sv. Benedikt 1. r. Sv. Izidor c. uč.
5 Č	†	Sv. Janez Jožef 1. r.	5 N	V.O.	cvatna. Sv. Vincencij
6 P	† V.O.	kvatrna. Sp. križevega pota	6 P	V.O.	veliki. Bl. Mar. Kresc. 3. r.
7 S		kvatrna. Sv. Tomaž c. uč.	7 T	V.O.	veliki. Bl. Viljem 3. r.
8 N		2. postna. Sv. Jan. od Boga	8 S	† V.O.	velika. Bl. Julijan 1. r.
9 P	†	Sv. Katarina Bononska 2. r.	9 Č	† V.O.	veliki
10 T	Čm.	Sv. 40 mart.	10 P	V.O.	veliki
11 S		Bl. Jan. Krst. in Krištof 1. r.	11 S	V.O.	velika
12 Č		Sv. Gregor p. c. uč.	12 N	† V.O.	Velikanoč, vstajenje Gosp.
13 P		Bl. Agnelj 1. r.	13 P		velikonočni
14 S		od sabote. Prenos sv. Bonvnt.	14 T		velikonočni
15 N		3. postna	15 S		velikonočna
16 P	Čm.	od dneva	16 Č	†	velikonočni. Spomin sv. o Fr.
17 T		Sv. Patricij šk.	17 P		velikonočni. Sv. Anicet p.
18 S		Bl. Salvator 1. r. Sv. Ciril Jzl.	18 S		bela. Bl. Andrej 1. r.
19 Č	† V.O.	Sv. Jožef	19 N		bela. Bl. Konrad 1. r.
20 P		Bl. Janez, Marka, Hipolit 1. 3. r.	20 P		od dneva
21 S		Sv. Benedikt op.	21 T		Sv. Anzelm c. uč.
22 N	†	4. postna. Sv. Benvenut šk. 1. r.	22 S	Čm.	Bl. Fr. iz Fabr. 1. r.
23 P	Čm.	od dneva	23 Č	† Čm.	Bl. Egidij As. 1. r. Sv. Jurij m.
24 T	†	Sv. Gabrijel nadang.	24 P	†	Sv. Fidelj 1. r. Lj.; sv. Jurij
25 S	† V.O.	Oznanenje bl. D. M.	25 S		Sv. Marka evng.
26 Č	†	Bl. Didak, Jožef 1. r.	26 N		2. po velikinoči
27 P		Sv. Janez Damaščan c. uč.	27 P	Čm.	Bl. Jakob Ilirski 1. r.
28 S	†	Sv. Janez Kapistran 1. r.	28 T		Bl. Lukezij 3. r. Pavel, Vital
29 N		tiha. Bl. Ivana Marija 3. r.	29 S	†	Spomin sv. Jožefa
30 P	Čm.	od dneva	30 Č	†	Bl. Benedikt in Jožef Ben. 1. 3. r.
31 T		od dneva			

Op.: † pomeni popolni odpustek, ki se mora v svetem letu pokojnim v prid obrniti.
 VO = vesoljna odveza, Čm = sv. maša se sme ta dan opraviti v črni barvi.

